

Nationaal Archief
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Nummer Toegang: 2.21.114

**Inventaris van het archief van Cornelis Felix van
Maanen [levensjaren 1769-1846], en enige
familieleden, (1577) 1795-1846 (1887)**

Versie: 08-06-2024

H.T. Colenbrander, W. Moll, H.A.J. van Schie

Nationaal Archief, Den Haag 1900

This finding aid is written in Dutch.

I N H O U D S O P G A V E

Beschrijving van het archief.....	5
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	6
Openbaarheidsbeperkingen.....	6
Beperkingen aan het gebruik.....	6
Materiële beperkingen.....	6
Aanvraaginstructie.....	6
Citeerinstructie.....	6
Archiefvorming.....	7
Geschiedenis van het archiefbeheer.....	7
De verwerving van het archief.....	7
Inhoud en structuur van het archief.....	9
Inhoud.....	9
Verantwoording van de bewerking.....	10
Verwant materiaal.....	12
Beschikbaarheid van kopieën.....	12
Afgescheiden archiefmateriaal.....	12
Verwante archieven.....	12
 Beschrijving van de series en archiefbestanddelen.....	 13
A. Cornelis Felix van Maanen (1769 - 1846).....	13
A.1 Adjunct-advocaat-fiscaal en -procureur-generaal van Holland en Zeeland, 1795-1807.....	13
A.1.1 Algemeen.....	13
A.1.2 processtukken.....	15
A.2 Minister van Justitie en Politie van het Koninkrijk Holland, 1807-1810.....	17
A.2.1 algemeen.....	17
A.2.2 wetgeving algemeen.....	18
A.2.3 burgerlijk wetboek.....	18
A.2.4 crimineel wetboek.....	19
A.2.5 militair wetboek.....	19
A.2.6 wetboek rechterlijke instellingen en rechtspleging.....	19
A.2.7 wetboek van koophandel.....	20
A.3 Lid van de Conseil pour les affaires de Hollande, 1810.....	20
A.4 Eerste President van het keizerlijk Gerechtshof in Den Haag, later Hooggerechtshof der Verenigde Nederlanden, 1810-1815.....	21
A.5 Lid van de commissie tot het ontwerpen eener grondwet voor de Vereenigde Nederlanden, 1813-1814.....	23
A.6 Lid van de commissie tot herziening der Grondwet, 1815.....	23
A.7 Minister van Justitie van het Koninkrijk der Nederlanden, 1815-1842.....	24
A.7.1 algemeen.....	24
A.7.2 verhouding tot de Kroon.....	25
A.7.3 functioneren als minister van Justitie.....	25
A.7.4 financiën, staatsbegroting.....	26
A.7.5 voorbereiding van de nationale wetboeken.....	27
A.7.5.1 wetgeving algemeen.....	27
A.7.5.2 burgerlijk wetboek.....	28
A.7.5.3 wetboek burgerlijke rechtsvordering.....	30
A.7.5.4 wetboeken van strafrecht en strafvordering.....	30
A.7.5.5 wetboek van koophandel.....	32
A.7.5.6 wet op de rechterlijke organisatie.....	33
A.7.5.7 hypothecaire wetgeving.....	35
A.7.6 verlening van adeldom.....	36
A.7.7 buitenlandse betrekkingen.....	36
A.7.8 regeling verhouding met de Rooms-Katholieke kerk, concordaat.....	37
A.7.9 handhaving openbare orde.....	38
A.7.10 beperking persvrijheid.....	39

A.7.11 Belgische kwestie.....	39
A.7.12 herziening Grondwet (1840).....	42
A.7.13 overige aangelegenheden.....	43
A.8 Minister van Staat.....	44
A.9 Particulier.....	44
A.10 Als handschriften en autografen verzameld.....	46
B. Maria Theodora van der Meersch (1771 - 1855).....	52
C. Johannes van Maanen (1738 - 1795).....	53
D. Guiliam van der Meersch (1732 - 1809).....	54
E. Johan Frans van der Meersch (1776 -1827).....	55
F. Guillaume Adrien Gérard van Maanen (1801 - 1871).....	56
F.1 secretaris der commissie tot de redactie der nationale wetgeving, 1836-1842.....	56
F.2 secretaris der commissie van redactie voor de militaire wetgeving, 1841-1846.....	58
F.3 particulier.....	58
G. Frans van Limborch (1679 - 1765).....	59
H. Martinus van der Craght (1730 - 1803).....	60
Bijlagen.....	61
Concordantie van oude inventarisnummers naar de huidige.....	61

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF

Naam archiefblok:

Collectie 018 C.F. van Maanen

Archiefbloknummer:

C2232

Omvang:

474 inventarisnummer(s) ; 11,70 meter

Taal van het archiefmateriaal:

Het merendeel der stukken is in het Nederlands. Een deel der stukken uit de periode 1815-1830 is in het Frans.

Soort archiefmateriaal:

Normale geschreven en gedrukte teksten, geen bijzondere documenten.

Archiefdienst:

Nationaal Archief

Locatie:

Den Haag

Archiefvormers:

Maanen, mr. Cornelis Felix van (1769-1846)

Maanen, Guillaume Adrien Gérard van (1801-1871)

Maanen, Johannes van (1738-1795)

Meersch, Guilliam van der (1732-1809)

Meersch, Johan Frans van der (1776-1827)

Meersch, Maria Theodora van der (1771-1855)

Craght, Martinus van der (1679-1765)

Limborch, mr. Frans van (1730-1807)

Samenvatting van de inhoud van het archief:

Het archief bevat hoofdzakelijk stukken van Cornelis Felix van Maanen en zijn zoon Guillaume Adrien Gérard van Maanen, alsmede een kleine hoeveelheid stukken van enkele familieleden. Het merendeel der stukken betreft de voorbereiding van de Nederlandse wetboeken. Voorts stukken betreffende de verhouding met de Rooms-Katholieke kerk, beperking van de persvrijheid, de afscheiding van België, en de herziening van de Grondwetten (1814, 1815 en 1840). Tenslotte is er nog een kleine handschriften- en autografenverzameling.

Aanwijzingen voor de gebruiker

OPENBAARHEIDSBEPERKINGEN

Volledig openbaar.

BEPERKINGEN AAN HET GEBRUIK

Reproductie van originele bescheiden uit dit archief is, behoudens de algemene regels die gelden voor het kopiëren van stukken, niet aan beperkingen onderhevig. Er zijn geen beperkingen krachtens het auteursrecht.

MATERIËLE BEPERKINGEN

Het archief kent geen beperkingen voor het raadplegen van stukken als gevolg van kwetsbare of slechte materiële staat.

AANVRAAGINSTRUCTIE

Openbare archiefstukken kunnen online worden aangevraagd en gereserveerd. U kunt dit ook via de terminals in de studiezaal van het Nationaal Archief doen. Om te kunnen reserveren dient u de volgende stappen te volgen:

1. [Creëer een account of log in.](#)
2. Selecteer in de archiefinventaris een archiefstuk.
3. Klik op 'Reserveer' en kies een tijdstip van inzage.

CITEERINSTRUCTIE

Bij het citeren in annotatie en verantwoording dient het archief tenminste éénmaal volledig en zonder afkortingen te worden vermeld. Daarna kan worden volstaan met verkorte aanhaling.

VOLLEDIG:

Nationaal Archief, Den Haag, Collectie 018 C.F. van Maanen, nummer toegang 2.21.114, inventarisnummer ...

VERKORT:

NL-HaNA, Maanen, van, 2.21.114, inv.nr. ...

Archiefvorming

GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEFBEHEER

De archiefbescheiden van Cornelis Felix van Maanen en van zijn families zijn door hem bewaard en door vererving bij zijn zoon Guillaume Adrien Gérard en kleinzoon Cornelis Felix Theodoor terecht gekomen. De handschriftenverzameling, oorspronkelijk van Frans van Limborch, is via vererving langs de familielijn Van der Craght en Van der Meersch in het bezit van Cornelis Felix gekomen. Deze handschriftenverzameling is in 1862 door Martinus Nijhoff in Den Haag geveild. Kleine delen van het eigenlijke archief van Cornelis Felix van Maanen zijn verkocht of geschonken aan derden. Na het overlijden van Cornelis Felix Theodoor hebben zijn erfgenamen in 1900 het grootste deel van het archief verkocht.

DE VERWERVING VAN HET ARCHIEF

In december **1862** zijn ter veiling bij Martinus Nijhoff in Den Haag uit de collectie Van Limborch stukken aangekocht, welke aanvankelijk als "Handschriften Van Maanen" zijn beheerd. In de loop der jaren zijn deze stukken, zoals toen gebruikelijk, verdeeld over verschillende archieven en collecties, waaronder die der Aanwinsten (1.11.01.01) en Handschriften (3.22.01.01). Deze eerste "collectie Van Maanen" bestaat dus niet meer. De collectie bevatte overigens geen stukken die van Van Maanen zelf afkomstig waren.

In **1886** werd een kleine verzameling stukken geschonken door mr. C.F.Th. van Maanen, onder beding dat hiervan geen melding zou worden gemaakt. In het jaarverslag noch in de correspondentie van het Rijksarchief is deze aanwinst vermeld. In de aanwinstenlijst staan deze stukken geregistreerd als 1886 A 9 a-m. Later zijn de beschreven onder de inventarisnummers 1-15 van "Aanwinst 1886". Voorts is in 1895 nog een hoeveelheid stukken verworven, welke aan deze collectie is toegevoegd onder de inventarisnummers 16-21. De rechtstitel en herkomst van dit materiaal kon niet achterhaald worden. In de aanwinstenlijst is het geregistreerd als 1895 LXXII nos. 1-6. Tenslotte is in 1947 onder inventarisnummer 22 nog een afschrift van een memorie over de Hollandse archieven in 1811 toegevoegd. In de huidige archiefinventaris zijn de stukken, behoudens de laatste, te vinden onder de inventarisnummers 384-404.

Een volgende deel van het archief werd in **1895** verworven van mr. P.J. Pijnappels en geregistreerd en beschreven als "Aanwinst 1895 LXI" nrs. 1-35. De rechtstitel van dit materiaal is niet in de aanwinstenlijst, noch in de correspondentie vermeld. Deze stukken zijn in de huidige inventaris beschreven onder de inventarisnummers 405-439.

Het grootste en belangrijkste deel van het archief van Van Maanen is in **1900** verworven. De boekhandelaren W.P. van Stockum & Zoon te 's-Gravenhage hadden dit archief ter veiling aangeboden. Het gelukte de algemene rijksarchivaris, daartoe in staat gesteld door een aanzienlijk buitengewoon crediet van het ministerie, de staatkundige papieren van Van Maanen, welke in het eerste deel van de gedrukte veilingcatalogus beschreven waren, in hun geheel ondershands aan te kopen. Van het tweede gedeelte werden voorts op de gewone veiling slechts die nummers aangekocht welke van belang schenen. In de huidige archiefinventaris zijn deze stukken beschreven onder de inventarisnummers 1-316.

In april **1915** kon een volgende deel van het archief van Van Maanen worden verworven, en wel vele stukken van C.F. en G.A.G. van Maanen, betrekking hebbend op de codificatie van ons recht. Dit materiaal was indertijd door mr. C.F.Th. van Maanen, advocaat-generaal bij de Hoge Raad ten geschenke gegeven aan mr. C.L. Kooiman, advocaat en procureur te Utrecht. Nadat deze was overleden, zijn deze stukken door het Rijk van de weduwe Kooiman aangekocht. De stukken zijn thans in deze archiefinventaris onder de inventarisnummers 317-383 beschreven.

Bij de in **1920** van de Hoge Raad der Nederlanden overgenomen archieven van het Keizerlijk Gerechtshof en het Hooggerechtshof der Nederlanden bevond zich een grote verzameling gedrukte kamerstukken. Deze drukwerken had Van Maanen als minister toegezonden gekregen ter voorbereiding van zijn optreden in de Eerste en Tweede Kamer der Staten-Generaal. Met deze gedrukte stukken was een kleine hoeveelheid eigenhandige aantekeningen en teksten van Van Maanen vermengd geraakt. In 1936 werd een laatste bestanddeel verworven door schenking en aan dit gedeelte van het archief toegevoegd. Slechts een klein gedeelte van dit archiefdeel is in de huidige inventaris beschreven, en wel onder de inventarisnummers 440-472.

Het archiefblok bevat archiefstukken onder verschillende rechtstitels verworven.

Inhoud en structuur van het archief

INHOUD

In de aanwinstenlijsten en/of gedrukte Verslagen omtrent 's Rijks oude archieven zijn de verschillende aanwinsten, waaruit het archief van Van Maanen is opgebouwd, als volgt inhoudelijk gekenschetst.

Het archief (**aanwinst 1886**) bevat bescheiden, voornamelijk de geschiedenis van Nederland tussen de Nederlandse Opstand en de laatste regeringsjaren van het bewind van Willem I, onder wie mr. C.F. van Maanen minister van Justitie is geweest. Het geheel betreft een verzameling stukken zonder al teveel zichtbare samenhang.

De verzameling (**aanwinst 1895**) bestaat uit papieren van Mr. Cornelis Felix van Maanen, voornamelijk behorende tot de periode, waarin hij na de ingetreden nieuwe orde van zaken (1795) procureur-generaal bij het Hof van Holland was. Daarin treden op den voorgrond vele acten en correspondenties betreffende rechtsvervolgingen, die Van Maanen of een zijner voorgangers om politieke overtredingen heeft ingesteld. Voor de kennis van de staatkundige partijenschappen op het einde der 18e eeuw kunnen zij nog enkele bijdragen leveren. De aandacht zij gevestigd op den dreigbrief, dien Abraham Douglas aan Willem V schreef, en op de crimineele procedure tegen Mr. Ocker Repelaer wegens zijne verstandhouding met de stadhoudelijke partij, waarop zijne veroordeeling gevolgd is. Bij de collectie zijn ook enkele bescheiden gevoegd uit den tijd, waarin Van Maanen onder de regeering van Koning Lodewijk het Ministerie van Justitie waarnam.

Het archief (**aanwinst 1900**) bestaat uit stukken afkomstig van verschillende leden van de familie Van Maanen en enkele aanverwanten waaronder C.F. van Maanen in diens functie van advocaat-fiscaal en procureur-generaal van Holland en Zeeland, Staatsraad van het Koninkrijk Holland, minister van Justitie en Politie van het Koninkrijk Holland, minister van Justitie van het Koninkrijk der Nederlanden en minister van Staat. Het betreft stukken van particuliere aard; politieke stukken (waaronder stukken over de grondwet van 1815); correspondentie en een handschriften- en autografenverzameling.

Het archief (**aanwinst 1915**) bevat stukken afkomstig van staatsman C.F. van Maanen (1769-1846) met betrekking op zijn functie als eerste president van het Keizerlijk Gerechtshof in Den Haag, later Hooggerechtshof der Vereenigde Nederlanden, zijn functie als Minister van Justitie en Politie van het Koninkrijk Holland en later van het Koninkrijk der Nederlanden. Daarnaast bevat het archief stukken afkomstig van G.A.G. van Maanen in zijn functie als Secretaris der Commissiën tot de redactie der nationale en der militaire wetgeving. Veel van de stukken hebben betrekking op de codificatie van het Nederlands recht. De geheele - van mevrouw Kooiman verworven - verzameling bestaat, behalve uit een aantal gebonden boeken, uit portefeuilles, die op ééne na alle door de beide Van Maanens van een opschrift zijn voorzien.

Wat de beteekenis er van (**aanwinst 1920**) aangaat, zoo moet, allereerst er op gewezen worden, dat zij dagteekent uit het tijdvak voor de invoering der ministerieele verantwoordelijkheid, uit den tijd dus, dat de verhouding van den Minister tot den Koning eenerzijds en tot de Staten-Generaal anderzijds een andere was, dan zij nu is. Terwijl nu kan gezegd worden, dat de Minister voor zijn volle verantwoordelijkheid neemt, wat in de van de regeering uitgaande stukken wordt gezegd, kon men vroeger dit niet met zooveel stelligheid beweren. De houding van eenig Minister ten opzichte van eenig wetsontwerp, de invloed, dien hij op de samenstelling en de totstandkoming wist uit te oefenen, kwamen niet zoo stellig aan het licht, als nu het geval is. Daarom hebben eigenhandige aantekeningen van Ministers uit dien tijd bijzondere beteekenis. Lang niet bij alle, maar toch bij niet weinige wetsontwerpen heeft Van Maanen in de "gedrukte stukken" kanttekeningen gemaakt of daarbij nota's of memories gevoegd. Voornamelijk zijn het die betreffende de wetboeken en wat daarmee samenhangt. En deze zijn het, die de verzameling niet

onbelangrijk maken. Soms bepalen de aantekeningen, tijdens de vergaderingen gemaakt, zich tot een bloote vermelding van de namen der personen, die het woord hebben gevoerd, soms houden ze ook opmerkingen over den inhoud van het gesprokene in; vermoedelijk diende dit voor de beantwoording of tot verdediging van het ontwerp. Maar eigenaardig is wel, dat er niet altijd volkomen overeenstemming bestaat tusschen die aantekeningen en de latere uitgave der "Handelingen". Sterker, men vindt in deze verzameling soms een uitvoerig uitgewerkt ontwerp van de redevoering van Van Maanen, waarvan in de "Handelingen" geen spoor is te ontdekken; zoodat men dient aan te nemen, dat zij niet is uitgesproken, want de notulen vermeldden toch steeds de namen van hen, die gesproken hadden, al hielden ze niet uitvoerig in, wat ze gezegd hadden. Een enkele maal vindt men soms meer namen van sprekers, of de namen in een andere volgorde dan de Handelingen vermelden. Ook vindt men een minuut van een antwoord aan den Secretaris van Staat met een minuut voor een regeeringsantwoord, welke minuut echter veel meer bevat, dan het later verschenen regeeringsantwoord. Een en ander doet zien, dat bij onderzoekingen over eenig wetsontwerp, een gebruik van deze verzameling Van Maanen wel eens nut kan opleveren. Maar vooral, omdat het in hoofdzaak juist de wetsontwerpen betreffende de totstandkoming der wetboeken zijn, welke Van Maanen van aantekeningen enz. voorzag, zal deze verzameling wederom een aanvulling zijn van de reeks, die gevormd wordt door de verzamelingen Elout, Kemper, straks nog Cras en dergelijke van denzelfden aard.

VERANTWOORDING VAN DE BEWERKING

De delen van het archief van Van Maanen, verworven in de jaren 1886 en 1895 zijn als onderdeel van de aanwinsten van die jaren beschreven. Aanwinst 1895 is ook als zodanig gepubliceerd in de Verslagen omtrent 's Rijks Oude Archieven.

De grote aanwinst uit 1900, welke het hoofdbestanddeel van het archief van Van Maanen omvat, is beschreven door dr. H.T. Colenbrander. Hij heeft het archief ingedeeld naar de functies van Van Maanen. Een verdere onderverdeling heeft hij evenwel niet aangebracht. De archiefinventaris is in de Verslagen omtrent 's Rijks oude archieven gepubliceerd, en wel in aanwinstenlijst van het Rijksarchief als onderdeel XXIII. Een nadere toelichting omtrent de bewerking is niet gepubliceerd.

De aanwinst uit 1915 is door dr. W. Moll beschreven als een supplement op de inventaris van 1900. De stukken zijn, ook als zij afzonderlijk beschreven zijn, gelaten in de portefeuilles, waarin zij oorspronkelijk berustten, en bij de beschrijving in de inventaris is daarvan aantekening gehouden.

De aanwinst uit 1920 tenslotte is door dr. C.C.D. Ebell beschreven, waarbij hij de gedrukte stukken ordende overeenkomstig de zittingsjaren van de Tweede kamer der Staten-Generaal. Het geringe aantal eigenhandige aantekening van Van Maanen zijn bij deze drukwerken gelaten.

Aldus waren er vijf afzonderlijke collecties Van Maanen ontstaan. Deze moesten aangevraagd worden met behulp van het jaar van aanwinst, dus bijv. Van Maanen 1915, inv.nr. 98a. Deze wijze van beschrijving en nummering leverde geregeld problemen op. Onderzoekers kregen soms een bestanddeel uit een ander archiefdeel dan aangevraagd, en bij terugplaatsing kwam het ook wel voor dat een bestanddeel in een verkeerd deel van het archief werd geplaatst. Het bestanddeel kon zo jaren zoek zijn.

Eerst in 2012, toen wederom een vermissing werd geconstateerd, welk bestanddeel na een controle uiteindelijk werd teruggevonden in een anderdeel van het archief van Van Maanen, is besloten om de verscheidene onderdelen van het archief tot één geheel samen te voegen. De belangrijkste ingreep was de hernummering van drie van de vijf onderdelen. De nummering van het hoofdarchief, het in 1900 verworven deel, is gehandhaafd (inv.nrs. 1-316). De andere delen, verworven in de jaren 1886, 1895 en 1915 zijn vernummerd, aansluitend op de nummering van het hoofdarchief. De bestanddelen uit deze aanwinsten zijn thans genummerd 384-404, 405-439 resp. 317-383.

De laatste aanwinst, verworven in 1920, is niet met het hoofdarchief samengevoegd. Dit archiefdeel bestaat vrijwel volledig uit gedrukte stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal uit de jaren 1814-1846. Deze stukken zijn al aanwezig in het archief van de Tweede Kamer zelf. Het bewaren van een dubbele, niet volledige set van dit materiaal, lijkt niet noodzakelijk. Wel zijn de handgeschreven aantekeningen van Van Maanen uit deze collectie drukwerken verwijderd, en onder de inv.nrs. 440-472 aan het hoofdarchief toegevoegd. De omvang van deze aantekeningen was beperkt, slechts 15 centimeter. De drukwerkcollectie (archiefinventaris 2.21.114.05) zal te gelegener tijd voor vernietiging worden voorgedragen en dan worden afgevoerd.

De beschrijvingen van de bestanddelen zijn zoveel mogelijk ongewijzigd gelaten. Zelfs de spelling is niet gemoderniseerd. De beschrijvingen zijn ingedeeld naar archiefvormer. Vervolgens zijn de beschrijvingen, evenals in de inventaris van H.T. Colenbrander uit 1900, naar functies ingedeeld. Omdat soms de hoeveelheid materiaal dat bij de uitoefening van een functie ontstaan en bewaard gebleven is tamelijk groot was, zijn in die gevallen de beschrijvingen nader onderverdeeld. Dit heeft tot gevolg dat het archief veel overzichtelijker en daardoor toegankelijker is geworden.

In deze toegang zijn samengevoegd de nu vervallen toegangen 2.21.114.01, 2.21.114.02, 2.21.114.03 en 2.21.114.04 en het manuscript gedeelte uit 2.21.114.05.

Verwant materiaal

BESCHIKBAARHEID VAN KOPIEËN

Inventarisnummers van dit archief zijn niet in kopievorm beschikbaar

AFGESCHIEDEN ARCHIEFMATERIAAL

Het eerste gedeelte van de "collectie Van Maanen" (aanwinst 1862) is in de loop der jaren, zoals destijds gebruikelijk, verdeeld over verschillende archieven en collecties, waaronder die der Aanwinsten (1.11.01.01), Handschriften (3.22.01.01) en Admiraliteitscolleges XLII (1.01.47.32).

In 1947 is een Tableau indicateur de la nature et du contenu général des dépôts principaux d'archives de l'ancienne Hollande qui se trouvent actuellement à La Haye, à Amsterdam et à Rotterdam uit 1811 aangetroffen tussen de papieren van rijksarchivaris mr. Ebell. Om onduidelijke redenen is dit stuk aan het archief van Van Maanen toegevoegd als aanw. 1886, inv.nr. 22. Dit stuk is in 2012 verwijderd en ingevoegd in het archief van het Algemeen Rijksarchief, 2.14.03, inv.nr. 466.

VERWANTE ARCHIEVEN

De neerslag van de belangrijkste activiteiten van C.F. van Maanen is te vinden in de archieven, beschreven in de volgende archiefinventarissen:

- 3.03.01.01 - Inventaris van het archief van het Hof van Holland, 1428-1811
- 2.01.10.04 - Inventaris van het archief van het Ministerie van Justitie en Politie, 1806-1810
- 2.09.01 - Inventaris van het archief van het Ministerie van Justitie, (1800) 1813-1876 (1951)

Andere archieven die veel materiaal bevatten over de totstandkoming van de nationale wetboeken zijn beschreven in:

- 2.21.059 - Inventaris van het archief van Cornelis Theodorus Elout en enkele familieleden, (1653) 1745-1946 (1959)
- 2.21.098 - Inventaris van de archieven van jhr. mr. Joan Melchior Kemper en mr. Hendrik Constantijn Cras, 1743-1847
- 2.21.008.65 - Inventaris van het archief van mr. J.C. Voorduin [levensjaren 1799-1878], 1814-1848

Het familiearchief Boissevain, in het Gemeentearchief van Amsterdam (nummer 394) bevat enkele stukken van particuliere aard van C.F. van Maanen onder de inventarisnummers 1150-1155.

Daarnaast is er een collectie Mr. C.F. van Maanen te vinden in het Koninklijk Huisarchief, onder nummer G 69, bevattende stukken betreffende leden van het Koninklijk Huis, welke door C.F. van Maanen zijn behandeld als Minister van Justitie.

Tot slot is er ook nog te vinden in het Algemeen Rijksarchief te Brussel in het persoonlijk archief van Henri Schuermans onder inventaris nummer 26 correspondentie tussen Schuermans en Van Maanen.

BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDDELEN

A. CORNELIS FELIX VAN MAANEN (1769 - 1846)

Cornelis Felix van Maanen, geboren te 's-Gravenhage 9 september 1769, overleden te 's-Gravenhage 14 februari 1849, was een zoon van Johannes van Maanen en Maria van Overzee. Hij was in 1798 gehuwd met Maria Theodora van der Meersch (1771-1855).

Na in 1793 zijn rechtenstudie in Leiden voltooid te hebben, vestigde hij zich in Den Haag als advocaat. Direct na de Franse inval werd hij in februari 1795 secretaris van de de provisonale municipaliteit van 's-Gravenhage. In april 1795 werd hij benoemd tot tweede of adjunct-advocaat-fiscaal en -procureur-generaal bij het Hof van Holland en Zeeland, vanaf 1803 bij het Departementaal Gerechtshof van Holland. In deze functie voerde hij enkele politieke processen tegen leden van het vorige stadhoudelijke regiem (Repelaer van Driel) en tegen de leden van het radicale Uitvoerend Bewind (Van Langen).

Koning Lodewijk Napoleon benoemde Van Maanen per 10 december 1807 tot minister van Justitie en Politie, en ontsloeg hem als zodanig op 11 april 1809, na een meningsverschil. In 1810 was hij lid van de "Conseil pour les affaires de Hollande" te Parijs, een adviescommissie voor de Franse regering, ter voorbereiding van de inlijving van het Koninkrijk Holland bij Frankrijk.

Op 30 oktober 1810 werd Van Maanen benoemd tot eerste president van het Keizerlijk Gerechtshof in Den Haag, belast met de rechterlijke organisatie der Hollandsche departementen. Deze functie behield hij na het vertrek der Fransen: op 1 december 1813 werd hij eerste president van het Hooggerechtshof der Vereenigde Nederlanden.

Hij was in 1813-1814 lid der commissie tot het ontwerpen van een grondwet voor de Vereenigde Nederlanden en in 1815 van de commissie tot herziening der grondwet.

Op 16 september 1815 werd Van Maanen tot minister van Justitie benoemd, welke functie hij bijna 27 jaar zou vervullen.

Van Maanen was een trouwe dienaar van de Koning. Hij probeerde in de zuidelijke provincies het koninklijk gezag te handhaven tegen katholieke en liberale eischen. Vooral door zijn strenge drukpersvervolgingen haalde hij zich het ongenoegen der Belgen op de hals. Daarnaast werkte hij aan de herziening der Nederlandsche wetboeken, alsmede aan de nieuwe rechterlijke organisatie, welke pas in 1838 zou worden ingevoerd.

Kort na het uitbreken van de Belgische opstand op 25 augustus 1830 werd hij, als impopulair minister op 3 september ontslagen. Maar een maand later, op 5 oktober 1830 werd hij weer als minister van Justitie benoemd en bleef sindsdien een der voornaamste raadgevers van Willem I. Hij steunde de Koning in zijn verzet tegen de Belgische eisen en die der Londense conferentie. Als conservatief kon hij slechts met moeite uitvoering geven aan de Grondwettelijke bepalingen van 1840 over de ministeriële verantwoordelijkheid.

Op 1 april 1842 werd hij eervol ontslagen en verkreeg hij de rang van minister van Staat.

A.1 ADJUNCT-ADVOCAAT-FISCAAL EN -PROCUREUR-GENERAAL VAN HOLLAND EN ZEELAND, 1795-1807

A.1.1 ALGEMEEN

441

Index op de crimineele sententiën van het Hof van Holland en het Hof van Justitie van Holland uit de periode 1623-1805. Met alfabetischen naamklapper.

ca. 1790-1805

1 deel

Over den tijd tot 6 Mei 1796 handschrift van een onbekende, maar op tal van plaatsen voorzien van aantekeningen, kanteekeningen en bijvoegingen van mr. C.F. van Maanen. Voor wat na 6 Mei 1796 aangaat, handschrift van mr. C.F. van Maanen, die het geheel ook van een alfabetischen naamklapper voorzag. Op het vóórschutblad komen potloodaantekeningen voor met tweeërlei had geschreven. De eerste schrijver gaf eenige aanwijzingen betreffende de toeschrijving aan mr. C.F. van Maanen, de andere schreef slechts een (niet geheel juist) titel in. Van de hand van den laatste zijn ook verschillende in het handschrift aangetroffen potloodaantekeningen, welke doen vermoeden, dat die laatste ook de schrijver is van een in het Mengelwerk van het Weekblad van het Regt op 29 April 1861 (no. 2264) opgenomen ongeteekende bijdrage, getiteld Straf-toepassing in Holland tijdens de republiek; dit ook op grond van een met inkt op den binnenkant van den band geschreven aantekening: "Weekblad van het Regt no. 2264".

- 405-416** Extract-resolutiën van het Hof van Holland, betreffende crimineele zaken, waarover door den procureur-generaal rapporten werden uitgebracht of mededeelingen gedaan, met alfabetische indices.
1795-1806 12 deelen
- 405** 1795 februari-december.
Index ontbreekt.
- 406** 1796.
- 407** 1797.
- 408** 1798.
- 409** 1799.
- 410** 1800.
- 411** 1801.
- 412** 1802.
- 413** 1803.
- 414** 1804.
- 415** 1805.
- 416** 1806.
- 15** Signalementen van misdadigers met bijbehorende stukken.
13 December 1766-2 November 1805 25 stukken
- 16** Opgaven van gevangen misdadigers omtrent de dieventaal.
2e helft 18e eeuw 2 stukken
- 12** Ingekomen stukken bij den advocaat-fiscaal en procureur-generaal van Holland en Zeeland, gedeeltelijk met bijlagen en minuut-antwoorden.
28 Juli 1795-Augustus 1807 86 stukken
- 13** Pleitmemoriën van den procureur-generaal van Holland en Zeeland, met bijbehorende stukken.
23 Augustus 1795-13 Mei 1806 48stukken
- 14** Minuut-adviezen, eischen, conclusiën en missiven van den procureur-generaal.
September 1797-14 Juli 1806 22 stukken
- 18** Geheime briefwisseling van het gewezen lid van het Uitvoerend Bewind, S. J. van Langen, ten tijde zijner opsluiting op de Voorpoort met zijn oud-ambtgenoot Pieter Vreede.
1798 8 stukken
- 17** Toespraken van den procureur-generaal tot aanzegging van het vonnis des doods aan misdadigers.
26 Juli 1799-18 Juli 1806 4 stukken
Betreft de veroordeelden Everhard Engelen (1799), Jan Francis Bosbeeck (1800), Gerdina Visser (1804) en Nicolaas Brouwensteyn (1806).
- 19** Stukken afkomstig van het namens den Erfprins gevoerde bewind in Noord-Holland.
25 Augustus 1799-3 October 1799 5 stukken
- 20** Stukken betreffende verboden boeken en couranten.
28 februari 1802-25 Augustus 1806 44 stukken
- 21** Stukken betreffende de wetgeving tijdens de Republiek nopens comediën, spelen, liedjes, waarzeggers en horoscooptrekkers.

5 November 1805-18-November 1805 3 stukken

A.1.2 PROCESSTUKKEN

- 386** Korte memorie op de sententie tegen Lodewijk Huygens, drossaert van Gorichem en dijkgraaf van den lande van Arkel, en andere stukken omtrent de zaak.
1676 3 stukken
Gedrukt.
- 387** Stukken in de crimineele procedure tegen Pieter van Luden, oud-burgemeester van Leiden, hoogheemraad van Rijnland (1718) en nog eenige gedrukte extracten uit de resolutiën van de Staten van Holland.
1711-1788 1 omslag
Gedrukt.
- 388** Stukken rakende een proces, tot in revisie voor den Hoogen Raad in Holland voortgezet, over de nalatenschap van den baron van Rantzau, vrijheer van Burckersrode, met retroacta vanaf 1655.
1718 1 pak
- 417** Stukken inzake de crimineele procedure tegen Samuel Hollingerus van Lansbergen, Remonstrantsch predikant te Moordrecht 1709-1722.
1719-1722 1 pak
Behoort tot de Crimineele papieren Hof van Holland 1722.
- 418** Dreigbrief met geteekende spotprent gezonden aan den Prins van Oranje Willem V door Abraham Douglas, zoon van Frans Douglas, gewezen raad en rentmeester van den Koning van Pruissen voor de domeinen in het Westland, doch bij den aankoop dezer domeinen door de Prinses Regentes in die betrekking niet gecontinueerd, met brieven van Zijne Hoogheid, den raadpensionaris van Bleiswijk, den resident Hendrik Hop te Brussel en anderen.
1781-1782 1 pak
Het getekende portret is niet meer aanwezig.
- 419** Extract-resolutiën, memoriën en andere stukken betreffende eene, bij het Hof overgebrachte vervolging door den Baljuw van stad en lande van Woerden tegen Johan Christiaan Ten Noever aldaar, uitgever van de Zuid-Hollandsche courant, wegens in die van 7 Januari n°. 3 en 26 Januari 1784 n°. 11 voorkomende lasterlijke artikelen tegen de Vroedschap van Rotterdam, gesurcheerd bij resolutie van de Staten van Holland van 30 April 1784.
1784 1 omslag
- 420** Processtukken rakende Franciscus Campanus te Delft, bij vonnis van den baljuw aldaar van 25 Mei 1796 veroordeeld wegens oproerige, hoonende en kwaadaardige uitdrukkingen tegen de geconstitueerde machten, welk vonnis werd gecorrigeerd bij resolutie van het Hof van Holland van 20 December 1796.
1796 1 omslag
Behoort tot de Crimineele papieren Hof van Holland 1796.
- 421** Stukken betreffende de crimineele procedure tegen Ocker Repelaer, oudraad der stad Dordrecht, commissaris vanwege de Staten-Generaal te Parijs en commissaris van de vivres bij de armee van den Staat in den laatsten oorlog, beschuldigd van het maken van plans en concepten om de gelukkige omkeering van zaken in de Republiek te renverseeren en van correspondentie in cijfers met de aanhangers van den gewezen Stadhouder, veroordeeld bij sententie van 16 Mei 1797.

- 1795-1797 1 pak
Behoort tot de Crimineele papieren Hof van Holland 1797.
- 422** Crimineele eisch van den procureur-generaal tegen Pieter Stolker te Lekkerkerk wegens het overleveren in 1787 van twee burgers aldaar aan Pruisische militairen. 1798 2 stukken
- 423** Brieven van den Baljuw van Hoorn en minuten van den procureur-generaal van het Hof van Holland en andere stukken betreffende Hendrik van Stralen, verdacht van verstandhouding met den vijand, bij den inval der Engelschen en Russen in Noordholland in 1799 en zijn ontslag uit voorloopige hechtenis in het laatst van dat jaar. 1799-1800 1 omslag
Behoort tot de Crimineele papieren Hof van Holland 1799. Zie resolutiën van het Hof van 13, 15, 16, 17 Januari 1800.
- 424** Adviezen van den procureur-generaal en andere stukken betreffende de crimineele processen tegen Jan Eikenbroek, François Willem Martinus Ruysch, Lucas Matthijs Kaltner, Pieter van Groeneveld en anderen, beschuldigd van machinatiën tegen het tegenwoordig gouvernement 1799. 1799-1801 1 pak
Behoort tot de Crimineele papieren Hof van Holland 1799, 1800.
- 425** Crimineele processtukken rakende eene bende huisbrekers en dieven en correspondentie van den procureur-generaal met den Baljuw van Nijmegen over het niet arresteren van Adrianus Bosbeeck, toegenaamd Jan de Brabander, hoofd van deze bende. 1799-1802 1 pak
Behoort tot de Crimineele papieren Hof van Holland 1799, 1800.
- 426** Minuten van brieven van den procureur-generaal, brieven van baljuwen en anderen betreffende eene informatie omtrent het, op ongewone en geheimzinnige wijze, door onbekende personen in druk uitgeven van zekere verklaring aan het Staatsbewind over de Staatsregeling, ingeleverd door Gijsbert Carel van Hogendorp op 27 October 1801, terwijl in *de Politieke Blixem* n°. 36 werd vermeld dat de schrijver die aan het Corps diplomatique zoude hebben overgegeven. 1801 1 omslag
Zie resolutie van het Hof van Holland van 16 December 1801.
- 427** Brieven van den Agent van Justitie aan den procureur-generaal betreffende een aanslag op het leven van den Eersten Consul der Fransche Republiek. 1801 Maart-April 1 omslag
- 428** Brief van den Agent van Justitie en advies van den procureur-generaal wegens klachten van den Brigade-generaal Commes over het arresteren van een Franschen dragonder door de Haagsche politie. 1801 October 1 omslag
- 429** Minuten van en brieven aan den procureur-generaal rakende de crimineele procedure tegen Johan Christiaan Hepe, kapitein-adjoint bij den generalen staf van het leger van den Staat, wegens de mededeeling, in een extra nummer van *de Politieke Blixem* van 15 Januari 1802, van een droom, waarin de hoogstgeconstitueerde machten worden beschuldigd de belangen des volks te verwaarloozen. 1802 1 omslag

Behoort tot de Crimineele papieren Hof van Holland 1802.

- 430** Verhooren van eene gesepareerde huisvrouw, wegens het zich ten onrechte toeigenen van een kind, door den Baljuw van Rotterdam om raad aan den procureur-generaal toegezonden.
1802 Mei 1 omslag
- 431** Memorie van consideratiën van den procureur-generaal op een request om rappel van ban van Wighardt Petersen, die bediende was geweest op de Voorpoort tijdens de gevangenschap van Stefanus Jacobus van Langen en Wijbo Fijnje.
1802 5 stukken
Zie resoluties van het Hof van Holland van 6 en 9 Mei 1802.
- 432** Stukken rakende bemerkingen op de crimineele rekening van den Baljuw van Texel over 1802.
1803 1 omslag
- 433** Correspondentie tusschen den procureur-generaal en den Secretaris van Staat voor de zaken der Marine, de Baljuwen van Texel, van Huisduinen en den Helder en den procureur-generaal in Groningen over een nota van wege den Keizer van Frankrijk, geschreven te Turijn 22 April 1805, waarschijnlijk gericht aan den Raadpensionaris, waarbij deze wordt uitgenoodigd Mrs. Patterson, die met haar echtgenoot Jérôme Bonaparte en haar broeder met het schip Erin uit Amerika te Lissabon was aangekomen, het verblijf in Holland te ontzeggen, even als dit in Frankrijk was geschied.
1805 Mei 1 omslag
- 434** Brieven van den Minister van Justitie en Politie, informatiën en andere stukken betreffende de personen van Salomon en Adam van Schie en Jan van Engelen, behoord hebbende tot de bemanning van het op den 12den Januari 1807 te Leiden gesprongen schip met buskruit en omtrent maatregelen bij het vervoer van ontplotbare stoffen te nemen.
1807 1 omslag

A.2 MINISTER VAN JUSTITIE EN POLITIE VAN HET KONINKRIJK HOLLAND, 1807-1810

A.2.1 ALGEMEEN

- 435** "Decisiën en decreeten van den Koning, commissorialen, adviezen en andere stukken conerneerende sommige zaken, waarmede ik (Mr. Cornelis Felix van Maanen) gedurende mijnen dienst als Minister van Justitie en Politie (als zoodanig benoemd bij Koninklijk besluit van 10 December 1807 no. 2) bijzonder ben belast geweest."
1807 1 pak
- 32** Geheime briefwisseling met den Koning.
4 September 1807-12 Maart 1810 48 stukken
- 33** Stukken over verscheiden onderwerpen, ingekomen bij den minister van Justitie en Politie, deels met bijlagen.
29 December 1807-16 Februari 1809 21 stukken
- 34** Stukken betreffende afgescheurde schotschriften in Den Haag en te Amsterdam.
2 September 1808-October 1808 7 stukken

- 35** Lijst van 438 voorname ingezetenen van Amsterdam, Rotterdam, Dordrecht, Schiedam, Delft, Gorinchem en Utrecht, met aanwijzing van hun politieke gezindheid.
1808 (?) 1 katern
- 332** Generaal rapport van den Minister van Justitie en budget voor den jare 1810.
1809 1 stuk
Gedrukt.

A.2.2 WETGEVING ALGEMEEN

- 317** Ontwerpen van eene inleiding van het recht in het algemeen, het lijfstraffelijk wetboek en van wetten omtrent het bewijs.
1804 1 deel
Gedrukt.
Met aantekeningen van Van Maanen en inliggende "waarschouwing tegen de requisitie".
Zie ook inv.nr. 22.
- 318** Missive en memorie betreffende de consideratiën van het Nationaal Gerechtshof op de stukken door de commissie tot het ontwerpen van een algemeen Burgerlijk en Lijfstraffelijk Wetboek aan het Staatsbewind overgegeven.
1806 1 deel
Gedrukt.
Met potloodaantekeningen van Van Maanen.
Zie ook inv.nr. 22.
- 22** Korte aantekening van het verhandelde en geresolveerde in den Staatsraad nopens de ontwerpen van een algemeen rechtsburgerlijk en lijfstraffelijk wetboek uit den tijd der Bataafsche Republiek.
14 Februari 1807-21 September 1807 1 band
- 436** Kabinetsorders van den Koning, brieven van en aan den raadsheer Farjon omtrent de organisatie der rechterlijke macht en andere punten en ook aan den minister Gogel en den staatsraad van Kastele, benevens andere stukken betreffende de nieuwe wetboeken.
1808 1 pak
- 330** Ontwerp-artikelen relatief het vinden der kosten, vallende op de administratie der Crimineele Justitie, en concept-Reglement op de invordering en beheering der additionele stuivers te ponde op sommige belastingen en andere inkomsten.
1809 1 stuk
Gedrukt.

A.2.3 BURGERLIJK WETBOEK

- 24** Ontwerp-wetboek Napoleon ingericht voor het Koninkrijk Holland.
30 Mei 1808 1 stuk
Gedrukt.
- 326** Ontwerp Wetboek Napoleon, ingericht voor Holland.
1808 1 deel
Gedrukt.
Zie ook inv.nr. 24.
- 319** Memorie van den Staatsraad over het ontwerp Civiel Wetboek.

1808
Gedrukt. 1 deel

320 Wijzigingen aan te brengen in het ontwerp Burgerlijk Wetboek.
[z.d., ca. 1808] 1 deel
Gedrukt.

A.2.4 CRIMINEEL WETBOEK

25 Korte aantekening van het verhandelde en geresolveerde in den Staatsraad
nopens het ontwerp-crimineel wetboek van de commissie, benoemd bij Koninklijk
decreet van 18 November 1807.
September 1808-October 1808 1 lias

27 Minuut- en copie-memorie van nadere redactie van sommige artikelen van het
wetboek, door den Koning aan den minister van Justitie en Politie gedemandeerd,
met aantekening der deliberatiën in den Staatsraad daarover gehouden.
5 November 1808 5 stukken

26 Ontwerp-crimineel wetboek, behelzende alle veranderingen en correctiën welke
daarin door den Koning zijn gearresteerd.
1 December 1808 1 band

321 Ontwerp Crimineel Wetboek voor het Koninkrijk Holland. Met latere wijzigingen.
[z.d., ca. 1808] 2 stukken
Gedrukt.
Zie ook inv.nr. 26.

A.2.5 MILITAIR WETBOEK

324 Rapport van den Staatsraad over het project Militair Wetboek.
1807 1 stuk
Gedrukt.

23 Ontwerp-crimineel wetboek en reglement van tucht voor het krijgsvolk te water.
Februari 1808 1 stuk
Gedrukt.

323 Concept Crimineel Wetboek en Reglement van Krijgstucht voor het krijgsvolk te
water van het Koninkrijk Holland.
1808 1 stuk
Gedrukt.
Zie ook inv.nr. 23.

322 Ontwerp Crimineel Wetboek voor het krijgsvolk te lande van het Koninkrijk
Holland.
1808 1 stuk
Gedrukt.

A.2.6 WETBOEK RECHTERLIJKE INSTELLINGEN EN RECHTSPLEGING

327 Hoofdtrekken, aangegeven door den Staatsraad, waarnaar de organisatie van het
justitiewezen zou moeten worden ingericht.
1808 1 stuk
Zie ook inv.nr. 28.

- 328** Plan van organisatie van de regterlijke magt in het Koninkrijk Holland, met memorie van elucidatie.
[z.d., ca. 1809] 1 stuk
Gedrukt.
- 329** Memorie van den Staatsraad van de veranderingen noodig in de ontwerpen van de commissie tot organisatie der Regterlijke Magt en de algemeene manier van procederen.
1809 1 stuk
Gedrukt.
Zie ook inv.nr. 28.
- 331** Ontwerp van wet nopens de invoering van het Wetboek op de Regterlijke Instellingen en Regtspleging in het Koninkrijk Holland.
1809 1 stuk
Gedrukt.
Zie ook nos. 29 en 30.
- 28** Aanteekening van het verhandelde en geresolveerde in den Staatsraad nopens het wetsontwerp op de rechterlijke instellingen en rechtspleging.
Januari 1809-Februari 1809 2 stukken
- 29** Ontwerp van wet op de rechterlijke instellingen en rechtspleging, behelzende alle veranderingen en correctiën welke daarin door den Koning zijn gearresteerd.
20 April 1809 1 band
- 30** Wetsontwerp op de rechterlijke instellingen en rechtspleging, op 's Konings last gedrukt ten gebruike van het Wetgevend Lichaam.
1809 1 band
Gedrukt.

A.2.7 WETBOEK VAN KOOPHANDEL

- 31** Ontwerp-wetboek van koophandel.
8 Juni 1809 1 stuk
Gedrukt.
- 325** Ontwerp Wetboek van Koophandel voor het Koninkrijk Holland.
1809 1 deel
Gedrukt.
Zie ook inv.nr. 31.

A.3 LID VAN DE CONSEIL POUR LES AFFAIRES DE HOLLANDE, 1810

- 36** Aanteekeningen betreffende de samenstelling en werkzaamheden van den Conseil.
1810 5 stukken
- 37** Procès-verbaux des séances du conseil.
4 Augustus 1810-28 Augustus 1810 5 stukken
Gedrukt.
- 38** Rapports de la section des finances et du trésor.
23 Augustus 1810-6 September 1810 8 stukken
Gedrukt.

- 39** Rapports de la section de législation, de l'intérieur, de la police et des cultes.
14 Augustus 1810-31 Augustus 1810 6 stukken
Gedrukt.
- 40** Stukken door Van Maanen als lid van den Conseil en voorzitter der sectie van
wetgeving ontvangen van Fransche autoriteiten.
2 Augustus 1810-31 October 1810 53 stukken
- 41** Stukken door Van Maanen uit Holland medegenomen of hem vandaar
toegezonden ten behoeve van zijn werkzaamheden in den Conseil.
1810 21 stukken
- 442** Aantekeningen, quitanties, adressen enz. betreffende de reis van C.F. van Maanen
naar Parijs in 1810, alsmede brieven, op die reis betrekking hebbende, gewisseld
tussen hem en zijn echtgenote.
24 juli - 14 november 1810 1 omslag
Aanwinst VROA 1936, p. 25.
- A.4 EERSTE PRESIDENT VAN HET KEIZERLIJK GERECHTSHOF IN DEN HAAG, LATER
HOOGGERECHTSHOF DER VEREENIGDE NEDERLANDEN, 1810-1815**
- 42** Korte aantekening der handelingen van het Keizerlijk Gerechtshof in Den Haag.
1 Maart 1811-4 December 1813, 23 losse vellen
- 43** Bijlagen behorende tot de resolutiën in het Hof, alle de kamers vereenigd
genomen.
Maart 1811-3 januari 1814 48 stukken
- 44** Minuut-missive van den eersten president aan den secretaris-generaal van het
departement van Politie te Parijs, bevattende aanbevelingen tot politieposten in de
Hollandsche departementen.
21 November 1810 1 stuk
- 45** Minuut-missiven van den eersten president aan den minister van Justitie van het
keizerrijk, duc de Massa.
27 Maart 1811-9 September 1813 57 stukken
- 46** Stukken over verscheidene onderwerpen, ingekomen bij den eersten president.
1 December 1810-22 October 1814 102 stukken
- 47** Brieven van en betreffende den procureur-generaal Beyts.
5 Januari 1811-29 September 1811 38 stukken
- 48** Brieven van en betreffende den procureur-generaal de Burck.
28 September 1811-3 November 1811 18 stukken
- 49** "Varia. Stukken concernerende zaken, waarmede ik als eerste president ben
bemoeid geweest".
8 Februari 1811-4 December 1813 39 stukken
- 50** Sollicitatiebrieven naar rechterlijke betrekkingen.
25 Juli 1810-5 Maart 1813 1 band
191 brieven met inhoudsopgaaf
- 51** Klachten van Hollandsche ouders over de aanwijzing hunner zoons tot gardes

- d'honneur.
10 Mei 1813-11 Juli 1813 34 stukken
- 52** Stukken betreffende het opontbod van A. Warin en B. Donker Curtius naar Parijs wegens hun verzet tegen keizerlijke maatregelen.
2 Juli 1813-18 Augustus 1813 19 stukken
- 53** Brieven en stukken door Van Maanen ontvangen gedurende en betreffende de omwenteling van November 1813, en brieven van den gewezen procureur-generaal bij het Keizerlijk Gerechtshof in Den Haag, Jacquinot.
7 November 1813-10 Juli 1814 82 stukken
Door Van Maanen in potlood genummerd 1a-64 (De nummers 54 en 63 ontbreken).
- 54** Rapporten aan den Directeur-Generaal der Politie in Holland ten tijde der Fransche overheersching, in December 1813 door den Commissaris-Generaal Hoyneck van Papendrecht onder de papieren dier directie gevonden en aan den eersten president van het Hooggerechtshof ter hand gesteld.
1 februari 1811-5 September 1813 37 stukken
- 55** Minuut-aanspraken door den eersten president van het Hooggerechtshof gehouden tot den Soevereinen Vorst en den prins van Oranje zijn zoon, en stukken betreffende een bezoek der prinsessen-weduwe van Oranje en van Brunswijk aan het Hooggerechtshof.
6 December 1813-1814 5 stukken
- 56** Rapport van den Directeur van Politie in het ressort Den Haag, A. Ampt, aan den Soevereinen Vorst betreffende verdachte personen.
28 December 1813, 1 stuk
- 390** Verantwoording van den gewezen Inspecteur-Generaal der Keizerlijke Universiteit, belast met eene bijzondere zending voor de Hollandsche Departementen, wegens zijn gedrag ter invoering en regeling der Universiteitsrechten op de scholen dezer landen over de periode 1812-1813, met geleidebrief.
Januari 1814 1 deel en 1 stuk
- 394** Verslag van A. van den Ende over hetgeen door hem in onderscheidene betrekkingen tot verbetering der Latijnse scholen is verricht, en concept-besluit omtrent de regeling van het Hooger onderwijs, met geleidebrieven.
Februari - Juni 1814 1 omslag
A. van den Ende was in de tijd van Koning Lodewijk Inspecteur van het Lager Onderwijs, tijdens de vereeniging met Frankrijk Inspecteur-Generaal van de Keizerlijke Universiteit. Op 22 April 1814 benoemd tot Commissaris voor de zaken van het middelbaar onderwijs, en in 1817 tot Hoofdinspecteur van het middelbaar en lager onderwijs.
- 77** Stukken betreffende de inhuldiging van den Soevereinen Vorst te Amsterdam in 1814 en de proclamatie als Koning in 1815.
[1814, 1815] 4 stukken
- 333** Missive van den secretaris van Staat voor de Binnenlandsche Zaken aan den Souvereinen Vorst betreffende de detentie, gerenvoeyd aan den eersten president van het Hoog Gerechtshof.
1815 1 stuk
(Gemerkt met potlood: no. 20.)
- 334** Brief van J. L. Farjon aan den eersten president Van Maanen over het ontwerp van

Wet over de Crimineele Manier van procederen.
1815 1 stuk
(Gemerkt met potlood: no. 3.)

A.5 LID VAN DE COMMISSIE TOT HET ONTWERPEN EENER GRONDWET VOOR DE VEREENIGDE NEDERLANDEN, 1813-1814

57 Besluit van den Soevereinen Vorst tot instelling der commissie.
21 December 1813 1 stuk
Afschrift.

58 Brieven van A. R. Falck, W. F. Röell en P. van der Breggen Pauw over de
samenstelling der commissie.
21 December 1813-28 December 1813 4 stukken

59 *Schets van eene grondwet voor de Vereenigde Nederlanden*, door G.K. van Hogendorp.
1813 1 stuk
Gedrukt.

60 Aanteekeningen van het gebesoigneerde en geresolveerde in de commissie.
27 December 1813-2 Maart 1814 1 omslag
Hs. van Van Maanen, op 37 genummerde vellen.

61 "Ontwerpen van redactie van sommige artikelen der grondwet door mij en
anderen; brieven, aanteekeningen en een eerste ontwerp der grondwet, naar
aanleiding der gehouden deliberatiën voornamelijk door den heer van Hogendorp
en secretaris Metelerkamp vervaardigd, mitsgaders een gedrukt exemplaar van het
ontwerp door de commissie van redactie definitievelijk vastgesteld en aan den
Soevereinen Vorst ingezonden".
1814 16 stukken

63 Brief van Mr. C. de Gijselaar over de wijze van stemmen in de vergadering van
notabelen, met copie-antwoord van Van Maanen.
22 Maart 1814-23 Maart 1814 2 stukken

62 Stukken betreffende de vergadering van notabelen.
29 Maart 1814 18 stukken

64 Redevoering uitgesproken door Van Maanen in de vergadering van notabelen.
29 Maart 1814 2 stukken

443 Publicatie houdende bekrachtiging van de Grondwet.
29 Maart 1814 1 stuk
Gedrukt.

A.6 LID VAN DE COMMISSIE TOT HERZIENING DER GRONDWET, 1815

66 Koninklijk besluit tot instelling der commissie.
22 April 1815 1 stuk
Afschrift.

67 Brieven van A. .R. Falck, G. K. van Hogendorp en A. van den Ende over de
samenstelling en taak der commissie.
25 April 1815-5 Mei 1815 5 stukken

- 70** Tekst der acht artikelen van Londen, met minuut-advies door Van Maanen, na mededeeling dezer artikelen, in den kabinetsraad uitgebracht.
1815 4 stukken
- 71** Aanteekeningen van het verhandelde en gebesoigneerde in de commissie.
1 Mei 1815-14 Juli 1815 1 omslag
Hs. van Van Maanen op 86 losse vellen, met bladwijzer.
- 72** Commissorialen, brieven en andere stukken, behoorende bij bovenstaande aanteekeningen.
1815 15 stukken
- 73** Notulen van de commissie, met bijlagen.
1 Mei 1815-6 Juli 1815 50 stukken
Afschriften.
- 74** Ontwerp van grondwet voor het Koninkrijk der Nederlanden, met het rapport deswegens aan den Koning gedaan.
13 Juli 1815 1 stuk
Gedrukt.
- 75** *Considérations sur le projet de loi fondamentale, par un Belge* door graaf De Thiennes, La Haye.
1815 1 stuk
Gedrukt.
- 68** *Aanmerkingen op de grondwet voor de Vereenigde Nederlanden*, Dordrecht bij A. Blussé en Zoon.
1815 1 stuk
Gedrukt.
- 69** *Observations sur la nouvelle constitution des Provinces Unies des Pays-Bas.*
1815 1 stuk
Gedrukt.

A.7 MINISTER VAN JUSTITIE VAN HET KONINKRIJK DER NEDERLANDEN, 1815-1842

A.7.1 ALGEMEEN

- 80-93** Brieven over politieke aangelegenheden, meest van ambtenaren, gedeeltelijk met de minuut-antwoorden van Van Maanen.
15 November 1815-22 April 1842 14 banden
Elk met inhoudsopgaaf.
- 80** 17 November 1815-25 December 1819, 139 brieven
- 81** 14 Januari 1820-22 December 1824, 190 brieven
- 82** 13 Januari 1825-29 December 1826, 138 brieven
- 83** 1 Januari 1827-31 December 1828, 79 brieven
- 84** 5 Januari 1829-31 Augustus 1829, 117 brieven
- 85** 2 September 1829-31 December 1829, 152 brieven
- 86** 1 Januari 1830-29 April 1830, 108 brieven
- 87** 3 Mei 1830-30 Juli 1830, 63 brieven
- 88** 1 Augustus 1830-30 September 1830, 206 brieven
- 89** 1 October 1830-31 December 1830, 140 brieven
- 90** 1 Januari 1831-28 December 1831, 161 brieven

- 91** 14 Januari 1832-31 December 1833, 135 brieven
92 2 Januari 1834-22 April 1842, 208 brieven
93 15 November 1815-31 Maart 1842(supplementband), 151 brieven

A.7.2 VERHOUDING TOT DE KROON

- 78** Minuut-brieven van gelukwensching der ministers op de verjaardagen van de Koning.
 24 Augustus 1814-24 Augustus 1837 13 stukken
- 123** Stukken betreffende een te Gent vervaardigd portret van Prins Willem van Oranje.
 10 Juni 1824-8 Juli 1824 8 stukken
- 403** Plan over de samenstelling van een geschiedenis van het huis van Oranje, opgesteld door dr. E.H. Münck, hoogleraar te Luik, met een rapport hierover van den Administrateur voor het Onderwijs, de Kunsten en Wetenschappen, en een missive van Commissarissen belast met toezicht op het Huisarchief, om advies gestuurd door den secretaris van Staat aan den Minister van Maanen.
 1828 1 omslag
 Exhibitum Staatssecretarie 14 december 1828 no. 105.
- 217** Aanteekening van hetgeen heeft plaats gehad omtrent 's Konings afstand van de regeering, met bijlagen.
 13 September 1840-22 October 1840 1 lias en 24 stukken
- 218** Stukken aangaande de aanspraken des Konings ter opening van de Staten-Generaal.
 15 October 1840-13 October 1841 5 stukken
- 219** Stukken aangaande de inhuldiging van Koning Willem II te Amsterdam.
 19 November 1840-1 December 1840 11 stukken

A.7.3 FUNCTIONEREN ALS MINISTER VAN JUSTITIE

- 98** Stukken betreffende de afdoening van commissorialen bij de departementen van algemeen bestuur.
 17 Februari 1817-17 Maart 1825 15 stukken
- 114** Voorschriften regelende de betrekkingen tusschen de hoofden der departementen van algemeen bestuur en de Staten-Generaal en den Raad van State.
 8 Juni 1820-20 Januari 1830 7 stukken
- 151** Stukken betreffende de door de Koning beoogde vereeniging der functiën van minister van Justitie en president van den Hoogen Raad.
 7 Mei 1828-19 November 1834 13 stukken
- 154** Minuut-Fransche vertaling der redevoering van Van Maanen in de Tweede Kamer over de ministerieele verantwoordelijkheid.
 2 December 1828 3 stukken
- 169** Aanteekening van Van Maanen over hetgeen heeft plaats gehad omtrent zijn omslag als minister van Justitie.
 7 October 1830 1 lias

- 170** Bijlagen tot aanteekening over hetgeen heeft plaats gehad omtrent zijn omslag als minister van Justitie, geletterd A-X.
3 September 1830-6 October 1830 1 lias
- 177** Klacht over beweerde misbruiken bij de departementen van Justitie en van Financiën, met begeleidende missive.
18 Januari 1831 2 stukken
- 187** Statistieke opgaven betreffende het aantal der sedert 1824 bij het departement van Justitie behandelde zaken.
1831 8 stukken
- 220** Koninklijk besluit tot vereenvoudiging der werkzaamheden bij het departement van Justitie.
26 Januari 1841 1 stuk
Afschrift.
- 222** Missive des Konings aan den voorzitter van den ministerraad over het houden van een gewone woensdagsche bijeenkomst van dien raad, met bijlage.
14 Juli 1841 2 stukken
Afschrift.

A.7.4 FINANCIËN, STAATSBEGROTING

- 444** Memorie van Gijsbert Karel van Hogendorp betrekking hebbend op het voorstel van wet tot invoering van een algemeen stelsel van indirecte belastingen over de geheele uitgestrektheid van het Rijk.
17 April 1816 1 deel
Gedrukt.
Hierop heeft Van Maanen eigenhandig geschreven: "Dit merkwaardige en in veel opzigten zonderlinge stuk is zeer moeilijk te verkrijgen geweest".
Behoort bij kamerstukken 1815-1816, XXXIII.
- 445** Eenige verhandelingen aan Van Maanen toegezonden betrekking hebbend op het voorstel van wet, regelende de helft der rechten op den in-, uit- en doorvoer.
1816 1 omslag
Gedrukt.
Behoort bij kamerstukken 1815-1816, XLI.
- 446** Eigenhandige aanteekening betreffende de beantwoording door den Minister van Justitie van de door de afdeelingen der Kamer gestelde vragen bij de behandeling van de staatsbegroting voor 1817.
1816 1 stuk
Deze aantekening stemt niet letterlijk over met de tekst, welke is opgenomen in het Verslag der Handelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.
Behoort bij kamerstukken 1816-1817, VI.
- 99** "Aantekeningen van de besoignes over de door Z.M. aan eene personele commissie verzonden plans van financieele operatie".
October 1817 10 stukken
- 449** Eigenhandig door Van Maanen geschreven aanteekeningen omtrent het voorgevallene in de Eerste Kamer, benevens een afschrift (of ontwerp?) van de beantwoording door den Minister van Justitie van de door de afdeelingen der Kamer gestelde vragen, over de staatsbegroting voor 1818.

- 1818 februari 6
Behoort bij kamerstukken 1817-1818, IX. 1 omslag
- 451** Eigenhandige aantekeningen, door Van Maanen gemaakt tijdens de beraadslaging en stemming in de Tweede Kamer over het voorstel van wet voor de staatsbegrooting voor 1819.
1818 december 10 2 stukken
Behoort bij kamerstukken 1818-1819, VIII.
- 452** Eigenhandige aantekeningen van Van Maanen, naar aanleiding van de opmerkingen van de Tweede Kamer over het eerste voorstel van wet voor de éénjarige staatsbegrooting voor 1820 en de tienjarige voor 1820-1829.
1819 2 stukken
Behoort bij kamerstukken 1819-1820, VI.
- 453** Eigenhandige aantekeningen van Van Maanen, naar aanleiding van de opmerkingen van de Tweede Kamer over het tweede voorstel van wet voor de éénjarige staatsbegrooting voor 1820 en de tienjarige voor 1820-1829, en voorts aantekeningen, gemaakt tijdens de openbare beraadslaging.
1820 1 omslag
Behoort bij kamerstukken 1819-1820, XX en XXI.
- 117** Stukken betreffende de overdracht der domeinen aan den Koning.
15 Augustus 1822-19 Augustus 1822 7 stukken
- 460** Voorstel van wet op de vrijwillige geldlening, door Van Maanen van kant- en aantekeningen voorzien.
1831 1 stuk
Gedrukt.
Behoort bij kamerstukken 1830-1831, XV.
- 470** Eigenhandige aantekeningen, door Van Maanen gemaakt tijdens de openbare beraadslaging van de voorstellen van wet voor de éénjaarlijksche staatsbegrooting voor 1841.
1840 december 2 stukken
Behoort bij kamerstukken 1840-1841, IV.
- 471** Eigenhandige aantekeningen van Van Maanen betrekking hebbend op de voorstellen van wet voor de tweejaarlijksche begrooting voor 1842 en 1843, en voorts nog een opstel van de redevoering, door hem gehouden bij de behandeling van het hoofdstuk Justitie op 8 October 1841. Hierbij: *Blik op Neêrlands Zeemagt, bij de beraadslagingen over het tweejarig budget*, Amsterdam, 1841.
1841 oktober 1 omslag
Behoort bij kamerstukken 1840-1841, XVIII.

A.7.5 VOORBEREIDING VAN DE NATIONALE WETBOEKEN

A.7.5.1 WETGEVING ALGEMEEN

- 338** Stukken en brieven betreffende de Nederlandsche wetgeving, door Van Maanen als Minister ontvangen, o. a. van Kemper, Asser, Muller en Van Twist.
1817-1820 1 omslag
Genummerd met potlood 1-19.
- 103** Fransche tekst der ontwerp-wetboeken van burgerlijke rechtsvordering, van

strafrecht en van strafvordering, met de aanmerkingen op deze ontwerpen, door de Belgische commissiën van redactie gemaakt.

1818 1 band
Gedrukt.

A.7.5.2 BURGERLIJK WETBOEK

- 337** Twee rapporten over het ontwerp Burgerlijk Wetboek van de commission chargée de la révision du projet de Code civil en van J. M. Kemper.
1816-1817 1 band
Gedrukt.
Met potlood aantekeningen van Van Maanen.
Met andere stukken verzameld in een band, waarop met de hand van C. F. van Maanen geschreven staat: "Diverse rapporten op het ontwerp van Burgerlijk Wetboek".
- 340** Stukken betreffende de wijze van overgang van eigendom of bezwaar van vast goed.
1817-1818 3 stukken
Gedrukt.
Deze stukken zijn door Van Maanen zelf gelegd in inv.nr. 343 en komen gedeeltelijk juist zoo of in Franschen tekst in inv.nr. 337 voor.
- 341** Deliberatiën van den Raad van State over het Burgerlijk Wetboek.
1818 Juli 6-1818 Augustus 31 1 bundel
Gefolieerd 1-253. Met bladwijzer op zaken en artikelen. Eigenhandig door Van Maanen geschreven.
In een portefeuille, waarop met de hand van C. F. van Maanen geschreven stond: "Deliberatiën in den Raad van State over het Burgerlijk Wetboek en dat op het Strafrecht."
- 342** Verbaal der deliberatiën van den Raad van State over de Nationale wetgeving: Burgerlijk Wetboek.
1818 Juli 6-1818 September 16 1 deel
Afschrift.
- 343** Burgerlijk Wetboek. Nederlandsche tekst van het eerste en oorspronkelijke ontwerp, met door Van Maanen bijgeschreven veranderingen, in 1818, 1819 en 1820 door den Raad van State en de commissie van redactie gemaakt.
[1818-1820] 1 band
Gedrukt.
Met inliggend overzicht van Koninklijke besluiten en brief van C. A(sser).
Een band, waarop met de hand van C. F. van Maanen geschreven staat: "Burgerlijk Wetboek. Oorspr. Ontwerp".
- 344** Burgerlijk Wetboek. Fransche tekst van het eerste en oorspronkelijke ontwerp. Met door Van Maanen bijgeschreven veranderingen, in 1818, 1819 en 1820 door den Raad van State en de commissie van redactie gemaakt.
[1818-1820] 1 band
Gedrukt.
Een band, waarop met de hand van C. F. van Maanen geschreven staat: "Code civil Neerl. Projet primitif".
Zie ook inv.nr. 342.
- 347** Gedagten van Mr. H. L. Wychgel van Lellens omtrent het bekleemregt.
1819 1 deel en 1 stuk
Handschrift met begeleidend schrijven van Van Twist.
Met potlood gemerkt no. 16.
- 354** Burgerlijk Wetboek. Ontwerp 1820.
[1820] 1 deel

Gedrukt.
Met potloodaanteekeningen door Van Maanen.

- 348-353** Burgerlijk Wetboek. Volledige verzameling officieele stukken rakende indiening, toelichting, afdelingsonderzoek en behandeling. Met bladwijzers en vele aanteekeningen. Nederlandsche en Fransche tekst.
1820 November 22-1828 Januari 31 6 gefolieerde banden
Gedrukt.
- 348** Eerste boek.
349 Eerste boek, Franse tekst.
350 Tweede boek.
351 Tweede boek, Franse tekst.
352 Derde en Vierde boek.
353 Derde en Vierde boek, Franse tekst.
- 116** Tekst van de redevoering van Van Maanen in de Tweede Kamer over de wetgeving op het huwelijk.
9 Maart 1822 2 stukken
- 455** Aantekeningen van Van Maanen op een ontwerp voor de beantwoording van de aanmerkingen van de Tweede Kamer betrekking hebbend op het voorstel van wet op de consignatie van gelden, voor afwezigen ontvangen.
1823 1 stuk
Behoort bij kamerstukken 1823-1824, IV.
- 457** Eigenhandige nota van Van Maanen betrekking hebbend op het voorstel van wet op de onteigening ten algemeenen nutte.
1825 december 1 stuk
Gedrukt.
Behoort bij kamerstukken 1825-1826, XII.
- 124** Stukken over gemengde huwelijken.
24 Mei 1825-24 Januari 1827 7 stukken
- 372** 22 ontwerpen van wet houdende wijziging in de nieuwe wetboeken. Ontwerpen afdelingsverslagen en regeeringsantwoorden. Alles in Hollandschen en Franschen tekst.
1828-1829 1 bundel
Zie ook inv.nr. 363.
- 363** Eigenhandige aanteekeningen van Van Maanen over de deliberatiën der Staten-Generaal over de 21 (22) wetten tot herstel en verbetering van abuizen in het Burgerlijk Wetboek.
1829 1 omslag
- 364** Eigenhandige aanteekeningen van Van Maanen over de deliberatiën der Staten-Generaal over de Transitoire wet.
1829 1 omslag
- 165** Stukken betreffende het ontwerpen van wettelijke bepalingen op beleening en prolongatie.
Mei 1830 8 stukken

A.7.5.3 WETBOEK BURGERLIJKE RECHTSVORDERING

- Ontwerp-wet betrekkelijk de Manier van procederen in Civiele zaken. Met de formulieren en door Van Maanen eigenhandig bijgeschreven veranderingen. [1818] Gedrukt.
Samen in één band met inv.nr. 339. De Fransche tekst is te vinden in inv.nr. 103.
- 305** Wetboek van burgerlijke regtsvordering. Volledige verzameling officieele stukken, nl. voorgedragen wetten, nieuwe redactie, aanmerkingen der afdeelingen, antwoorden op de aanmerkingen, verslagen der centrale afdeeling en adviezen, met bladwijzer.
1827-1828 1 band
gefolieerd 1-256.
- 306** Wetboek van burgerlijke regtsvordering. Volledige verzameling officieele stukken, nl. voorgedragen wetten, nieuwe redactie, aanmerkingen der afdeelingen, antwoorden op de aanmerkingen, verslagen der centrale afdeeling en adviezen, met bladwijzer. Fransche tekst.
1827-1828 1 band
gefolieerd 1-140.
- 359** Eigenhandige aantekeningen van Van Maanen over de discussiën in de Staten-Generaal over het ontwerp-Wetboek van Burgerlijke Regtsvordering, en brieven dienaangaande.
1828 1 omslag

A.7.5.4 WETBOEKEN VAN STRAFRECHT EN STRAFVORDERING

- 447** Aantekeningen, gedeeltelijk eigenhandig van Van Maanen, betrekking hebbend op het voorstel van wet betreffende bepalingen tot straffing dergenen, die de desertie bevorderen.
1817 november 1 omslag
Behoort bij kamerstukken 1817-1818, IV.
- 448** Eigenhandig door Van Maanen geschreven aantekeningen en ontwerp-antwoorden op de door de afdeelingen der Kamer gestelde vragen betrekking hebbend op het voorstel van wet tot intrekking der wet van 10 April en het besluit van 20 April 1815, ten aanzien der vaststelling van rechtspleging van de aldaar vermelde misdrijven.
1818 3 stukken
Behoort bij kamerstukken 1817-1818, XIX.
- 101** Ontwerp van wet betreffende de manier van procederen in criminele zaken.
1818 1 stuk
Gedrukt.
- 102** Ontwerp van wet betreffende de manier van procederen in criminele zaken. Fransche tekst.
1818 1 stuk
Gedrukt.
- 339** Ontwerp wet betrekkelijk de Manier van procederen in Criminele zaken.
1818 1 band
Gedrukt.

Niet identiek met inv.nr. 101. De Fransche tekst is te vinden in inv.nr. 103. Met andere stukken verzameld in één band.

- Crimineel wetboek voor de Vereenigde Nederlanden. Ontwerp met door Van Maanen bijgeschreven veranderingen, daarin door de commissie van redactie en ingevolge de beslissing van den Koning aangebracht.
[1818] Gedrukt.
Samen in één band met inv.nr. 339. De Fransche tekst is te vinden in inv.nr. 103.
- 104 Notulen van het verhandelde in den Raad van State over het ontwerp-wetboek van strafrecht.
22 Januari 1819-2 Maart 1819 6 stukken
Afschriften.
- 345 Eigenhandige aantekeningen van Van Maanen over de deliberatiën van den Raad van State (te Brussel) over het Wetboek op het Strafrecht.
1819 Januari 28-1819 Februari 25 1 omslag
- 105 Aantekeningen, concept-redactiën en adversaria betrekkelijk tot de beraadslagingen in den Raad van State over het ontwerp-wetboek van strafrecht.
28 Januari 1819-10 Maart 1819 12 stukken
- 139 Collectanea over de deliberatiën der commissie uit den Raad van State tot redactie van een nieuw strafwetboek.
6 November 1826-30 Dedember 1826 26 stukken
- 356 Eigenhandige aantekeningen van Van Maanen over de deliberatiën van den Raad van State, de commissie van redactie en de Staten-Generaal over de ontwerpen van het Wetboek van Strafvordering, met brieven en ontwerpen met bijgeschreven wijzigingen.
1826-1830 1 pak
- 143 Brieven van Prof. C.A. den Tex e.a. over het nieuwe strafwetboek.
15 januari 1827-28 Juni 1828 41 stukken
- 146 Minuut-antwoorden van den minister van Justitie op het nader rapport van den Raad van State over de redactie van het nieuwe strafwetboek, en op de bedenkingen des Konings.
23 Februari 1827-17 September 1827 7 stukken
- 148 Koninklijk besluit op de uitlevering van misdadigers.
1 September 1827 1 stuk
Afschrift.
- 149 Minuut- en copie-adviezen van den minister van Justitie aan den Koning op verschillende adressen inzake het nieuwe strafwetboek.
28 September 1827-15 April 1828 7 stukken
- 311 Wetboek van strafrecht. Processen-verbaal van het onderzoek in de Tweede Kamer.
24 November 1827-25 Februari 1828 7 stukken
- 150 Stukken betreffende het afdeelingsonderzoek van het nieuwe strafwetboek in de Tweede Kamer.
24 November 1827-11 Maart 1828 22 stukken

- 362** Eigenhandige aantekeningen van Van Maanen over de deliberatiën der Tweede Kamer over het voorstel-De Brouckère tot afschaffing der Wet van 10 April 1815, het besluit van 20 April 1815 en de Wet van 6 Maart 1818, met brieven en eene Staatscourant dienaangaande, minuut-redevoering van Van Maanen en gedrukt exemplaar.
1828 1 omslag
- 308** Wetboek van strafvordering. Volledige verzameling officieele stukken, nl. voorgedragen wetten, nieuwe redactie, aanmerkingen der afdeelingen, antwoorden op de aanmerkingen, verslagen der centrale afdeeling en adviezen, met bladwijzer.
1829-1830 1 band
gefolieerd 1-329.
- 309** Wetboek van strafvordering. Volledige verzameling officieele stukken, nl. voorgedragen wetten, nieuwe redactie, aanmerkingen der afdeelingen, antwoorden op de aanmerkingen, verslagen der centrale afdeeling en adviezen, met bladwijzer. Fransche tekst.
1829-1830 1 band
gefolieerd 1-116.
- 158** Stukken over de totstandkoming van het wetsontwerp tot aanvulling van den Code Pénal op de punten van hoon en laster.
19 Februari 1829-2 December 1829 43 stukken
- 161** Stukken betreffende de behandeling van het wetsontwerp tegen hoon en laster in de Tweede Kamer.
11 December 1829-29 Mei 1830 51 stukken
- 195** Eigenhandige kantteekeningen van Van Maanen, betrekking hebbend op het voorstel van wet, houdende strafbepaling op de misdaden van valsche munt en muntschennis, met tekst van zijn redevoering in de Tweede Kamer.
April 1836
Behoort bij kamerstukken 1835-1836, XI.
- 223** Ontwerp-wetboek van strafrecht, aan de Koning ingezonden 14 Juli 1841 (ms.), Eerste Boek.
[1841] 1 band
- 224** Ontwerp-wetboek van strafrecht, aan de Koning ingezonden 14 Juli 1841 (ms.), Tweede en Derde Boek.
1 band

A.7.5.5 WETBOEK VAN KOOPHANDEL

- Ontwerp-Wetboek van Koophandel.
[1818] Gedrukt.
Samen in één band met inv.nr. 339.
- Ontwerp-Code de Commerce du Royaume des Pays-Bas.
[1818] Gedrukt.
Samen in één band met inv.nr. 337. De dateering berust op den overigen inhoud van dezen band.
- 346** Eigenhandige aantekeningen van Van Maanen betreffende de deliberatiën van

den Raad van State over het ten gevolge der conferentie met de Belgische commissie gewijzigde ontwerp-Wetboek van Koophandel, en papieren dienaangaande van Laubry, C. Asser e. a.

1819

1 omslag

Deze omslag bevond zich met andere stukken in ééne portefeuille, waarop met de hand van C. F. van Maanen geschreven stond: "Aanteekeningen over het gebesoigneerde in 1819 in den Raad van State over het Wetboek van Koophandel, over het Wetboek van Burgerlijke Regtsvordering, ook bij de Staten-Generaal in 1828. En over het gebesoigneerde in 1826-1830 over het Wetboek van Strafvordering in den Raad van State, bij de commissie van redactie en bij de Staten-Generaal, mitsgaders over de afschaffing der 10-jarige vernieuwing van de hypotheeken 1826, over de propositie van De Brouckère 1826, over de transitoire wet 1829, over de 21 wetten van revisie van titels van het B.W. 1829".

366-367

Wetboek van Koophandel. Verzameling officieele stukken, nl. voorgedragen wetten, nieuwe redactie, aanmerkingen der afdeelingen, antwoorden op de aanmerkingen, verslagen der centrale afdeeling en adviezen. Met inhoudsopgaven en hier en daar aangestreepte gedeelten.

1822 October 24-1826 Maart 20

2 banden

366

voorgedragen wetten, nieuwe redactie.

367

aanmerkingen der afdeelingen, antwoorden op de aanmerkingen, verslagen der centrale afdeeling en adviezen.

355

Aanteekeningen van Van Maanen omtrent de deliberatiën over het Wetboek van Koophandel in de Tweede Kamer en de Eerste Kamer. Met aanteekeningen en brieven dienaangaande van anderen, o. a. Barthelemy, C. Asser en Laubry.

1826

1 omslag

Op dezen omslag staat met de hand van G. A. G. van Maanen in potlood geschreven: "Aanteekeningen van Papa omtrent de deliberatiën van de Tweede Kamer over het Wetboek van Koophandel. 1827".

357

Handschrift van F. A. van Hall te Amsterdam, vormende het begin van een werk over het ontwerp-Wetboek van Koophandel, met begeleidend schrijven bij Van Maanen ingekomen.

1827

1 deel

463

Geschrift van mr. J.H. van Reenen, *Wetenschappelijk verslag van de wettelijke bepalingen en van de voorgestelde wijzigingen in den derden titel van het Wetboek van Koophandel*, betrekking hebbend op het voorstel van wet tot herziening der eerste zes titels van het Wetboek van Koophandel.

1834

1 deeltje

Gedrukt.

Behoort bij kamerstukken 1833-1834, XII.

469

Eigenhandige kanteekeningen, geplaatst op het verslag van de Centrale afdeeling over het voorstel van wet op de consignatie van effecten aan toonder.

1841 mei

1 stuk

Gedrukt.

Behoort bij kamerstukken 1840-1841, XIII.

A.7.5.6 WET OP DE RECHTERLIJKE ORGANISATIE

107

Aanteekening over de beraadslagingen in den Raad van State over het wetsontwerp op de rechterlijke organisatie.

8 Juli 1819-22 Juli 1819

17 stukken

108

Wetsontwerp op de rechterlijke organisatie, met bijgeschreven wijzigingen, aangebracht op advies van den Raad van State.

-
	1819	1 band
109	Niet-officieele briefwisseling van Van Maanen naar aanleiding van het wetsontwerp op de rechterlijke organisatie. 1819-11 Mei 1820	6 stukken
110	"Bemerkingen ten opzichte van de gewezen organisatie van justitie binnen de Oostenrijksche Nederlanden", door een Zuidnederlander. 1819(?)	6 losse vellen
112	Wetsontwerpen op de rechterlijke organisatie, ingediend bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal, met stukken betreffende het afdelingsonderzoek en aantekening der gehouden deliberaties. 20 Mei-5 Juni 1820	5 stukken
113	Wetsontwerp op de rechterlijke organisatie, opgemaakt door Mr. C. Asser na de verwerping van de ingediende wetsontwerpen door de Tweede Kamer der Staten-Generaal, doch buiten gevolg gebleven. 1820	1 stuk
132	Wetsontwerp op de rechterlijke organisatie, opgesteld door de commissie van redactie der nationale wetgeving. 26 Mei-19 September 1826	15 stukken
133	Consideratiën van eenige leden van de commissie van redactie der nationale wetgeving over den zetel van den Hoogen Raad. 1826	1 stuk
134	Verzoekschrift van autoriteiten te Gouda, Haarlem, en in de provincie Drenthe, om rechtsbanken te mogen behouden of verkrijgen. 26 Mei 1826-8 September 1826 Afschrift.	6 stukken
144	Courantenverslagen der zittingen van de Tweede Kamer, gewijd aan de behandeling van de wet op de rechterlijke organisatie. 30 Januari 1827-24 April 1827	10 stukken
145	Niet-officieele briefwisseling van Van Maanen over zijn verdediging van het wetsontwerp op de rechterlijke organisatie. 8 Februari 1827-21 Mei 1827	10 stukken
147	Aantekening van de beraadslagingen in de Tweede Kamer over de wet op de rechterlijke organisatie, en minuut-redevoeringen van den minister van Justitie over deze en andere zaken. 4 april 1827-1 februari 1830	26 stukken
358	Aanmerkingen wegens de doelmatigheid van het bestaan van afzonderlijke Regtbanken en afzonderlijke wijze van Regtvordering in zaken rakende den Koophandel. [z.d., ca. 1827] Gedrukt.	1 stuk
304	Wet op de zamenstelling der rechterlijke magt en het beleid der justitie. Volledige verzameling officieele stukken rakende indiening, toelichting, afdelingsonderzoek en behandeling deze wet, met bladwijzer en inliggend los stuk: "Discours prononcé	

par M. Nicolai dans la séance du 19 Mai 1829 (1re chambre) ".
23 Januari 1827-1 Februari 1830 1 band
gefolieerd 1-470 en nogmaals 1-37, en 1 inliggend los stuk.

- 458** Aanteekeningen, betrekking hebbende op de behandeling in de Tweede Kamer van het ontwerp van wet op de klassificatie van kantongerechten en arrondissementsrechtbanken, met een brief van den afgevaardigde F. Frets en een overzicht van den Minister voor zijn antwoord, benevens een brief van den griffier van de Eerste Kamer met toezending van het verslag (in het Fransch) van de Centrale afdeeling van deze Kamer.
1830 febr. - mei 1 omslag
Behoort bij kamerstukken 1829-1830, XIII.
- 440** Aanteekeningen van Van Maanen en anderen betreffende de rechterlijke organisatie.
ca. 1830 1 omslag
Hiervan kon niet worden uitgemaakt, bij welk wetsontwerp ze behoorden.
- 192** Stukken over de rechtsmacht der hooge en andere heemraadschappen.
Februari 1835 3 stukken
- 196** Stukken betreffende de installatie van den Hoogen Raad.
1 Juni 1838 3 stukken
- 197** Bedankbrieven voor benoemingen bij de rechterlijke macht bij gelegenheid der invoering van de nieuwe rechterlijke organisatie.
3 Mei 1838-20 October 1838 34 stukken
- 221** Stukken aangaande de wet op de conflicten.
9 juni 1841-17 Februari 1842 22 stukken

A.7.5.7 HYPOTHECAIRE WETGEVING

- 335** Handschrift, niet van Van Maanen, over de registratie.
Februari 1814 1 stuk
Dit stuk bevond zich met andere stukken in ééne portefeuille, waarop met de hand van C. F. van Maanen geschreven staat: "Hypotheek- en registratiestelsel. Aanmerkingen van Adv. Van Hall op het Wetboek van Koophandel en weinige andere stukken deswege, en gedrukte memorie en rapporten van de commissie en van mij".
- 336** Observations générales sur le projet de Code hypothécaire.
1815 1 stuk
Copie naar B. van Wambeke.
- Projet de loi réglant la forme de mutation des biensfonds et la forme des hypothèques. Met begeleidend rapport der betreffende commissie, een ontwerp-invoeringswet en een ontwerp-ordonnance sur le droit de timbre en nog eenige kleine daartoe betrekkelijke wetsontwerpen.
1818Gedrukt.
Samen in één band met inv.nr. 337.
- 360** Wet tot afschaffing der tienjarige vernieuwing van de hypothecaire inschrijvingen. Volledige verzameling officieele stukken.
1828 1 omslag
Gedrukt.

- 361** Eigenhandige aantekeningen van Van Maanen over de deliberatiën der Eerste Kamer over de Wet tot afschaffing van de tienjarige vernieuwing der hypotheeken.
1828 2 stukken
- 467** Eigenhandige kanteekeningen van Van Maanen, betrekking hebbend op het voorstel van wet over den duur van de verantwoordelijkheid der hypotheekbewaarders, met een nota, vermoedelijk gediend hebbende voor de door Van Maanen uitgesproken redevoering bij de openbare behandeling, welke nota tevens voorzien is van aantekeningen betreffende de behandeling op 24 December 1839.
1839 december 2 stukken
Behoort bij kamerstukken 1839-1840, II.
- 365** Processen-verbaal van de beraadslagingen der afdelingen van de Tweede Kamer over het wetsontwerp op de overboeking der hypothecaire inschrijvingen.
1842 1 stuk
Gedrukt.

A.7.6 VERLENING VAN AEELDOM

- 115** Acte van opneming van B.A. Fallee te Amsterdam in de koninklijke Fransche orde van het Heilig Graf van Jeruzalem.
16 Januari 1822 1 stuk
Afschrift.
- 402** Rapport van Van Maanen aan den Koning over het verzoek van Gerard Johannis Beeldsnijder om zich te mogen noemen van Mathenesse Beeldsnijder en daarbij behoorende stukken, als copie- adelsdiploma van Koningin Christina van Zweden voor Mr. Weyer van Mathenesse.
1822 1 omslag
- 142** Opstel betreffende het verzoek van Mr. Q. de Flines tot erkenning van zijn adeldom.
1826 (?) 1 stuk

A.7.7 BUITENLANDSE BETREKKINGEN

- 79** Tractaten, verbonden, cartels en andere overeenkomsten, gesloten door den staat der Nederlanden.
30 Mei 1814-14 Maart 1840 36 stukken
- 95** Brieven en stukken ontvangen van de commissarissen-arbiters P. J. de Bye en O. Leclercq ter zake van de liquidatie met Frankrijk.
20 April 1816-8 April 1818 26 stukken
- 130** Stukken over de internationale positie van het Koninkrijk der Nederlanden vóór de tractaten van Weenen.
30 Maart 1826 2 stukken
- 159** Rapport van den minister van Buitenlandsche Zaken over de vraag, waar de souvereiniteit in het Koninkrijk der Nederlanden moet geacht worden te berusten, met consideratiën van Van Maanen.
October 1829 3 stukken

- 172** Stukken over de door de Koning te geven arbitrale uitspraak in een grensgeschil tusschen Groot-Brittannië en de Vereenigde Staten.
17 September 1830-6 Juli 1831 20 stukken
- 189** Stukken over de door keizer Nicolaas I bevolen schifting en bijeenverzameling van alle wetten van Rusland.
21 Februari 1833-7 Maart 1833 5 stukken
- A.7.8 REGELING VERHOUDING MET DE ROOMS-KATHOLIEKE KERK, CONCORDAAT**
- 96** Aanschrijving aan de rechtbanken van eersten aanleg in de zuidelijke provinciën betreffende de naleving van het concordaat gesloten tusschen het Fransche gouvernement en den pauselijke stoel, met bijlage.
Mei 1816 2 stukken
- 111** Stukken betreffende de Bagijnen, Alexianen en soortgelijke congregatiën.
20 December 1819-8 Maart 1825 5 stukken
- 119** Stukken betreffende de verbindende kracht der organieke artikelen van 1801 voor de Noordelijke Nederlanden, de Sociëté Catholique, en andere R.K. kerkelijke zaken.
10 december 1823-15 Februari 1827 13 stukken
- 120** Copie-correspondentie van den minister van Justitie met den Koning en met den Directeur-Generaal over zaken van den R.K. eeredienst, over het koninklijke recht van placet, de pauselijke bullen over het jubeljaar en tegen de vrijmetselaars, en andere R. K. kerkelijke zaken.
1824-17 Augustus 1829 40 stukken
- 121** Brief van H. van Zuylen van Nijvelt aan C. F. van Maanen, geschreven naar aanleiding van het gebruik van stukken, beschreven onder inv.nr. 120 van deze inventaris.
20 Februari 1843 1 stuk
- 122** Stukken betreffende de onderhandelingen in 1824 over een concordaat.
Maart 1824-13 November 1824 11 stukken
- 125** Geheime berichten van F. Ottevaere over de woelingen der congregatie in Frankrijk.
11 Augustus 1825-22 Mei 1828 29 stukken
- 126** Stukken betreffende het katholiek onderwijs, de seminariën en het collegium philosophicum.
17 October 1825-1827 14 stukken
- 128** Stukken over het plan van den Directeur-Generaal Goubau tot organisatie van de R.K. Kerk in Nederland en over de suppressie der statiën van monniken en regulieren.
7 Januari 1826-April 1826 6 stukken
- 129** Stukken betreffende de oude klerzij der Utrechtsche kerk, of zoogenaamde Jansenisten.
15 Februari 1826-Augustus 1826 9 stukken

- 131** Rapport van Merlin de Douai aan Napoleon I over de rechten van den soeverein in kerkelijke zaken, met begeleidende brieven van J. de Bonne te Brussel aan den referendaris Mr. C Asser.
17 April 1826-2 September 1826
Afschrift. 6 stukken
- 135** Stukken rakende de onderhandelingen over het concordaat.
29 Mei 1826-22 October 1828 54 stukken
- 136** Adviezen van den minister van Justitie op hem in handen gestelde stukken over de organisatie der R.K. Kerk in Nederland.
30 Mei 1826
Afschriften. 1 lias
- 137** Minuut- en copie-ontwerp-besluit op de organisatie der R.K. Kerk in Nederland.
30 Mei 1826-Juni 1826 1 lias en 2 losse stukken
- 138** Aanteekeningen, pro-memories en eerste concepten tot de adviezen van Van Maanen inzake de organisatie der R.K. Kerk in Nederland.
Mei 1826 26 stukken
- 140** Losse nummers van Zuidnederlandsche couranten met artikelen over het collegium philosophicum en andere kerkelijke belangen.
24 November 1826-17 September 1827 17 stukken
- 141** Extract-missive van den Gouverneur-Generaal der Oostenrijksche Nederlanden van 2 Mei 1759 betreffende de handhaving van het recht van den soeverein in kerkelijke zaken.
[1759] 1 stuk
- 156** Aanteekening van van Maanen over het jus patronatus ten opzichte der R.K. Kerk in de Nederlanden.
1828 (?) 1 stuk
- 160** Stukken betreffende de opleiding van Nederlandsche jongelieden door de Jezuiten te Freiburg in Zwitserland.
1829 2 stukken

A.7.9 HANDHAVING OPENBARE ORDE

- 127** Opstel van Van Maanen over een tot de staatsambtenaren te richten verbod van deelneming in staatkundige betoogingen.
22 December 1825 1 stuk
- 157** Stukken over de onderdrukking van gevaarlijke genootschappen in Ierland.
17 Februari 1829-5 Maart 1829 3 stukken
- div.nrs.** Aanteekeningen van Van Maanen voor de openbare behandeling in de Tweede en Eerste Kamer van de voorstellen van wet, houdende maatregelen tegen woelingen enz., en tot verlenging van den geldigheidsduur van de artt. 1-3 van deze wet van 3 November 1830 (Stbl. nr. 75)
1830-1835
- 459** de beide voorstellen van wet, houdende maatregelen tegen

- woelingen enz., 1830 november, 1 omslag
Behoort bij kamerstukken 1830-1831, V en X.
- 461** verlenging van den geldigheidsduur, 1831 december, 2 stukken
Behoort bij kamerstukken 1831-1832, VIII.
- 462** verlenging van den geldigheidsduur, 1833 januari, 2 stukken
Behoort bij kamerstukken 1832-1833, X.
- 464** verlenging van den geldigheidsduur, 1834 december, 1 stuk
Behoort bij kamerstukken 1834-1835, X.
- 466** verlenging van den geldigheidsduur, 1835 december, 1 stuk
Gedrukt.
Behoort bij kamerstukken 1835-1836, VII.

- 193** Stukken over de vervolging der afgescheidenen.
23 December 1835-9 December 1836 33 stukken
- 194** Ingekomen brief over den oorsprong van het belastingoproer te Amsterdam aldaar
in Juli 1835, met bijlagen.
25 Januari 1836 3 stukken

A.7.10 BEPERKING PERSVRIJHEID

- 100** Aanteekening van het verhandelde in de Tweede Kamer der Staten-Generaal over
de wet op de drukpers, met minuut-redevoering van Van Maanen.
20 Februari 1818 8 stukken
Behoort bij kamerstukken 1817-1818, XX.
- 106** Extracten uit de Fransche wetten op de drukpers.
17 Mei 1819-25 Maart 1822 4 losse vellen
- 118** Opstel over het nadrukken van staatsstukken.
1822 1 stuk
- 152** Consideratiën van den minister van Justitie over het misbruik der drukpers.
20 Juli 1828-3 Februari 1829 3 stukken
Afschriften.
- 153** Stukken over een voorgenomen wet tegen majesteitsschennis en opruiing.
5 October 1828-19 Februari 1829 18 stukken
- 155** Ontwerp-Koninklijk besluit regelende het toezicht op periodieke geschriften.
1828 (?) 1 stuk
- 171** Copie-advies van den afgetreden minister van Justitie over de indiening bij de
Staten-Generaal van het voor zijn aftreding door hem gereedgemaakte
wetsontwerp tot beteugeling van de drukpers.
24 September 1830 1 stuk
- 190** Brief van C. Godschalk met proeve van een op te richten volksblad *De Nederlander*.
23 April 1833 2 stukken

A.7.11 BELGISCHE KWESTIE

- 162** Stukken over de herziening der besluiten regelende het gebruik van de Fransche
taal.
9 Januari 1830-23 Januari 1830 7 stukken

-
- 163** Stukken over de totstandkoming van het wetsontwerp op het recht van petitie.
16 Januari 1830-14 Maart 1830 18 stukken
- 164** Missiven van H. de Lantremange, eersten advocaat-generaal bij het
Hooggerechtshof te Luik, over den staatkundigen toestand aldaar.
28 Februari 1830-12 Juli 1830 4 stukken
- 166** Berichten van Gerbrand Pieters, geheim agent van het ministerie van Justitie, over
onderwerpen van staatkundig belang in verband met den Belgischen opstand.
1830-4 December 1831 75 stukken
- 167** Rapport van de Knijff de Gontraut, directeur van Politie, over de ongeregeldheden
te Brussel.
Augustus 1830 1 stuk
Afschrift.
- 168** Opgave van den kamerheer Van Grovestins over het wedervaren van den Prins van
Oranje te Brussel.
2 September 1830 1 stuk
- 173** Ontwerp-grondwet voor een in tweeën gesplitste koninkrijk der verbonden
Nederlanden, met bijbehorende stukken.
18 October 1830-19 October 1830 7 stukken
- 174** Stukken en brieven door Van Maanen ontvangen en adviezen door hem gesteld
naar aanleiding van de conferentie te Londen.
6 November 1830-4 Maart 1839 287 stukken
- 175** Missive van den Pruisischen gezant Graf Truchsess zu Waldburg aan den minister
van Justitie over de verhouding van Luxemburg tot den Duitschen Bond, met
bijlagen.
12 November 1830 3 stukken
- 176** Brieven van L.G. Visscher en A.C. Membrède over de maatregelen te treffen ten
aanzien van Maastricht, Limburg en de landen van Overmaze, met bijbehorende
stukken.
2 Januari 1831-12 Juli 1831, 18 stukken
- 178** "Onze Toekomst - Opstel van een ongenoemde , wien het lot des Vaderlands ter
harte gaat", met begeleidende brief.
11 Februari 1831 2 stukken
- 179** Courantenartikelen over de conferentie van Londen.
11 Februari 1831-16 Augustus 1834 41 stukken
- 180** *A Letter tot the Marquis Camden, regarding th disputes between Holland and Belgium, by*
Veritas, London.
1832 1 stuk
Gedrukt.
- 181** *A brief Exposition of the Britisch Policy towards Holland, by T.O.S(chilperoort), London.*
1833 1 stuk
Gedrukt.

-
- 182** *Sententie gepronunchieert in den Hoigen Raidt tot Mechelen in 't jaar 1504 roerende den tholl van Zeelant in der Honte.*
1833(?) 1 stuk
Gedrukt.
Gepagineerd 1-28, ongebrocheerd.
- 183** Nota van den referendaris Mr. C. Asser over de vooronderstelde dienstbaarheid van het Handelsblad aan buitenlandsche belangen.
1831 (?) 1 stuk
- 184** Nota van Elten, oud-rechterlijk ambtenaar te Amsterdam, betreffende het ongewenschte van grondwetsherziening na de scheiding tusschen Nederland en België, met begeleidenden brief en minuut-antwoord van Van Maanen.
12 Februari 1831-18 Februari 1831 3 stukken
- 185** Minuut-memoriën en adviezen van Van Maanen over de vraag of de grondwet na de afscheiding van België behoort te worden herzien.
24 Februari 1831-29 Augustus 1832 11 stukken
- 188** Berichten van den referendaris, directeur van Politie A. Ampt over de verdediging der citadel van Antwerpen.
13 December 1832-6 Februari 1833 7 stukken
- 199** Staten-Generaal. Aanspraak van den minister van Buitenlandsche Zaken over den afloop der onderhandelingen te Londen, met aantekeningen van Van Maanen.
4 maart 1839 1 stuk
Gedrukt.
- 200** Pro-memorie van Van Maanen over de zaak van den Scheldetol, met bijbehoorende missive.
31 Maart 1839-3 April 1839 2 stukken
- 201** Stukken over de uitvoering van het tractaat van 19 April 1839.
24 April 1839-2 November 1839 49 stukken
- 203** *Quelques considérations politiques sur le traité du 19 avril 1839, par A. Sandelin.*
20 Juli 1839 1 stuk
Handschrift.
- 204** Stukken betreffende de geestelijke aangelegenheden van Limburg en Luxemburg, mitsgaders het Zeeuwsche gedeelte van het bisdom van Gent.
30 Juli 1839-20 Mei 1840 114 stukken
- 225** Koninklijk besluit waarbij de departementen van Buitenlandsche Zaken en van Oorlog ontheven worden van de behandeling van Luxemburgsche zaken, met bijlage.
13 September 1841 2 stukken
Afschrift.

A.7.12 HERZIENING GRONDWET (1840)

- 202** Stukken betreffende de in de grondwet aan te brengen wijzigingen na de scheiding tusschen Nederland en België.
16 April 1839-5 November 1839 35 stukken
- 205** Stukken gedurende het afdeelingsonderzoek van de ontwerpen tot wijziging der grondwet.
19 October 1839-3 Juni 1840 115 stukken
- 206** Niet-officieele briefwisseling met de ministers Verstolk van Soelen en De Kock, met den secretaris van staat van Doorn, e.a., over de ontwerpen tot wijziging der grondwet.
26 October 1839-5 Juni 1840 73 stukken
- 207** Bedenkingen aangaande de herziening der grondwet, voorkomende in de processen-verbaal van het afdeelingsonderzoek in de Tweede Kamer.
Januari 1840 26 vellen
- 208** Nota over de vraag, hoe de aan de agnaten van het huis van Nassau betaalde schadevergoeding zal moeten gevonden worden.
14 Januari 1840 1 stuk
- 209** *Constitution de la Belgique.*
ca. 1840 1 stuk
Afschrift.
- 210** "Kladaanteekeningen waaruit de rapporten en ontwerpen van wet tot wijzigingen in de grondwet in de besoignes van maart 1840 gedeeltelijk zijn vervaardigd".
[1840] 43 stukken
- 211** Ned. Staatscouranten met verslagen der beraadslaging in de Tweede Kamer nopens de wijzigingen in de grondwet.
1 Juni 1840-30 Juli 1840 32 stukken
- 212** Aanteekening der in de Tweede en Eerste Kamer gehouden beraadslagingen over de wijzigingen in de grondwet.
2 Juni 1840-12 Juni 1840 8 stukken
- 213** Stukken betreffende de dubbele Tweede Kamer.
27 Jui 1840-25 Augustus 1840 55 stukken
- 214** Brieven over het afdeelingsonderzoek der 13 ontwerpen tot wijziging der grondwet in de dubbele Tweede Kamer.
6 Juli 1840-11 September 1840 25 stukken
- 215** Aanteekening van de in de dubbele Tweede en in de Eerste Kamer gehouden beraadslagingen over de 13 ontwerpen.
27 Augustus 1840-5 September 1840 1 stuk
- 216** Stukken betreffende de ministerieele verantwoordelijkheid.
September 1840-October 1840 13 stukken

A.7.13 OVERIGE AANGELEGENHEDEN

- 94** Opstel betreffende de uitvoering van art. 130 der grondwet omtrent het aantal leden van Provinciale Staten.
na 1815 1 stuk
- 97** "Herinnering aan November 1813" door François Frets, president der rechtbank te Rotterdam, met begeleidenden brief aan Van Maanen en twee gedrukte bijlagen.
20 Juni 1816 4 stukken
- 450** Eigenhandig door Van Maanen geplaatste kantteekeningen op het verslag van de Centrale sectie betreffende het voorstel van wet op de uitoefening en het recht van de jacht.
1818 maart 2 2 stukken
Gedrukt.
Behoort bij kamerstukken 1817-1818, XXV.
- 454** Aantekeningen bij het verslag van de centrale afdeling over het ontwerp van wet op de jacht in de landen van Overmaze.
1822 januari 2 stukken
Behoort bij kamerstukken 1821-1822, IV.
- 456** Kennisgeving van den voorzitter van de Tweede Kamer aan Van Maanen van den aanvang der beraadslagingen over het voorstel van wet tot wering van den slavenhandel, waarop Van Maanen later eenige aantekeningen betreffende dit voorstel heeft gemaakt.
1824 december 2 stukken
Behoort bij kamerstukken 1824-1825, XVI.
- 186** Stukken over de wering der cholera.
23 Juni 1831-25 Juli 1832 3 stukken
- 191** Minuut-advies van den minister van Justitie over een door den luitenant-generaal J. van den Bosch aan den Koning aangeboden memorie over de koloniale aangelegenheden in verband met die van het moederland, met bijbehorende stukken.
29 januari 1835-16 Januari 1836 6 stukken
- 465** Brief gericht aan den Minister van Justitie, geleidende een gedrukt verzoekschrift aan de Staten-Generaal gericht betrekking hebbend op het voorstel van wet ter bevordering der belangen van den landbouw.
1835 november 2 stukken
Behoort bij kamerstukken 1835-1836, V E.
- 198** Stukken betreffende den aard der door de Koning aan de Nederlandsche Handelmaatschappij en andere ondernemingen besproken garantie.
10 Augustus 1838-12 November 1840 8 stukken
- 226** Aanteekening over het publiceeren van bescheiden en berichten in de Nederlandsche Staatscourant.
1841 (?) 3 stukken
- 468** J. Smits Jz., *Iets over de krankzinnigen en de behandeling van dezelve.*
1841 1 katern

Gedrukt.
Behoort bij kamerstukken 1840-1841, IX.

- 227** *Iets over het ontwerp van wet betrekkelijk het notarisambt*, door J.G. van der Lith.
Maart 1842 1 stuk
Gedrukt.

A.8 MINISTER VAN STAAT

- 228** Adres van D.B. Adrian aan den minister van Financiën, bevattende "zaken de redding van het Vaderland betreffende".
21 Juli 1843 1 stuk
Gedrukt.
- 229** Stukken betreffende het overlijden van Koning Willem I.
15 December 1843-18 December 1843 8 stukken
- 472** Gewijzigde voorstellen van wet voor de belasting op de bezittingen, door Van Maanen met potlood en inkt van vele kanteekeningen voorzien.
1844 februari 3 stukken
Behoort bij kamerstukken 1843-1844, XX.
- 230** Aanteekening over de vraag, of het concordaat van 1827 nog van kracht is voor de noordelijke provinciën.
voorjaar 1844 1 stuk
- 231** Stukken over straffen van geeseling en brandmerk.
November 1844 2 stukken
Gedrukt.
- 232** Ned. Staatscourant met bijvoegsel, inhoudende het voorstel van Thorbecke en zeven anderen tot wijziging der grondwet.
16 December 1844 2 stukken
- 233** Journal des Débats van 6 Januari 1845, met artikel van L. van Gobbelschroy over het particulier vermogen van Willem I.
1845 1 stuk

A.9 PARTICULIER

- 234-242** Brieven aan C.F. van Maanen, gedeeltelijk met bijlagen en minuut-antwoorden, met inhoudsopgaf.
8 Maart 1787-12 Mei 1846 9 banden
- 234** 3 December 1795-31 December 1810, 185 brieven
- 235** 2 Januari 1811-30 December 1818, 291 brieven
- 236** 11 Januari 1819-30 December 1820, 224 brieven
- 237** 1 Januari 1821-16 December 1824, 229 brieven
- 238** 7 Januari 1825-17 November 1830, 233 brieven
- 239** 20 Februari 1831-21 December 1834, 216 brieven
- 240** 4 Januari 1835-18 December 1838, 224 brieven
- 241** 15 Januari 1839-12 Mei 1846, 169 brieven
- 242** 8 Maart 1787-26 December 1845 (supplementband), 169 brieven
- 243** Doctorsbul van C.F. van Maanen, acte van admissie als advocaat voor het Hof van Holland, acten van aanstelling tot de verschillende door hem bekleede ambten en

-
- waardigheden, met eenige bijbehorende stukken.
22 Juni 1793-29 December 1829 139 stukken
- 244** Gedichten ter eere van C.F. van Maanen.
22 Juni 1793-1 Augustus 1837 41 stukken
- 245** "Adversaria nonnulla". Enige alphabetisch gerangschikte uitspraken van
verschillende schrijvers over staatkundige onderwerpen.
na 1815 15 losse vellen
- 246** "Adversaria juridica". Alphabetisch gerangschikte kladaanteekeningen over
rechtkundige onderwerpen.
voor 1807 51 stukken
- 247** Acten van lidmaatschap van onderscheiden geleerde en andere genootschappen.
26 September 1800-15 Juli 1841 60 stukken
- 248** Stukken over aflossingen en interestbetalingen van plantages in Suriname, Berbice
en Essequibo.
December 1808-Maart 1809 2 stukken
- 401** Stukken betreffende een verzoek om informatie over opgegraven schip te Capelle
in de Langestraat.
1822 1 omslag
- 400** Aanteekeningen over de beantwoording van een geschiedkundige vraag door de
2de klasse van het Koninklijk Nederlands Instituut in 1820 uitgeschreven, en over de
Nederlandse beroerten in het laatst der 16e en begin der 17e eeuw, met brieven
van den secretaris van het Instituut Wiselius.
1822-1830 1 omslag
- 249** Stukken en brieven over de in den zomer van 1828 gehouden reünie van oud-
Leidsche studenten van vóór 1790.
29 Maart 1828-16 Augustus 1828 39 stukken
- 473** Aantekeningen betreffende de stadhouders, de presidenten, raden, advocaten-
fiscaal en andere ambtenaren van het Hof van Holland "om te dienen ten vervolge
op de geschreven aantekeningen van mr. Jacob de Riemer", opgemaakt door Mr.
J.H. Speirman.
1832 1 deel
Aanwinst 1899 XXV nr. 4. Voorheen Handschriften Derde Afdeling, inv.nr. 633.
- 391** Aantekeningen betreffende de procureurskantoren voor het Hof van Holland uit de
oudste memorialen en registers tot op 's Hofs ontbinding (periode 1532-1811),
opgemaakt door Mr. J.H. Speirman.
ca. 1833 1 deel
- 392** Aanteekeningen over de daarstelling van het Keizerlijk Gerechtshof te 's
Gravenhage in Ao 1811, het Hoog Gerechtshof Ao 1813 en daarin gedane verdere
benoeming tot in 1833, opgemaakt door Mr. J.H. Speirman.
1833 1 deel

A.10 ALS HANDSCHRIFTEN EN AUTOGRAFEN VERZAMELD

- 393** Perkamenten omslag, waarin zijn ingenaaid geweest belangrijke stukken tot de troubles betrekkelijk en twee der oorspronkelijke lijsten der Verbonden Edelen door hen ondertekend, met aanteekening over de diefstal van deze stukken in 1829.
16 eeuw en 1829 2 stukken
- 250** Paspoort van Prins Willem van Oranje voor Jerosme Hales, chirurgijn, gegeven te Antwerpen.
11 November 1577 1 stuk
- 251** Missive van Philippe de Melun, seigneur de Buignon et de l'Espine, aan de Staten-Generaal.
3 Februari 1583 1 stuk
- 252** Beëdigde instructie van den muntmeester particulier van Holland te Dordrecht, Steven Bencken.
18 Februari 1627 2 stukken
- 253** Missiven van Jacob Cats aan Frederik Hendrik.
23 Juli 1638, 4 Augustus 1644 en 13 September 1644 3 stukken
- 254** Brief van Philips IV van Spanje aan de Prinses-douairière van Oranje.
18 September 1654 1 stuk
- 255** Verklaring van Philips IV van Spanje op een supplicatie van David Mendes te Antwerpen.
6 December 1657 1 stuk
Gedrukt.
- 256** Missive van den luitenant-admiraal Jacob van Wassenaer-Obdam aan een admiraliteit.
4 Maart 1664 1 stuk
- 257** Attestatie van den luitenant-admiraal Cornelis Tromp en den vice-admiraal Isaäk Sweers, dat zij in 1650 binnen Salé gekend hebben Mozes Coën de Azevedo, die toen door het eskader onder Johan van Galen als consul was gebruikt, 30 December 1671, en Attestatie van Abraham Franco Mendes, Antonio Lopez Suasso, Jacob Abendano de Pinto, Isaäk de Pinto, Nunez da Costa, Daniel y Mocha Pinto en Jacob Pereira, dat Mozes Coën de Azevedo te Salé goede diensten bewezen heeft in het lossen van christenslaven.
Januari 1672 1 stuk
- 396** Gedicht "Eclipsis eertijts geschiet omtrent Asia met een cort verhaal van de geschille doen ter tijt geresen op den Tanais en den Nijl onder het groote oude ende nieuwe schippers gilde met de gevolge ende dependentie van dien. Tot waerschouwinghe van alle groote reeders ende Compagniën".
ca. 1672 1 omslag
- 258** Rede van Pieter de Groot, ambassadeur van den Staat, bij zijn afscheid van het hof van Frankrijk.
23 Maart 1672 1 stuk

-
- 259** Missive van Antonie Heinsius aan den commissaris van der Meer te Frankfort (?).
3 April 1703 1 stuk
- 397** *Sommier berigt rakende de chartres der stad Rotterdam*, opgemaakt door Isaac van Hoornbeek volgens de resolutie van de vroedschap van 28 april 1704.
1704 1 katern
Gedrukt.
- 398** Vredestractaat tusschen den Keizer, en den Koning van Frankrijk, gesloten te Baden
7 September 1714. 1 katern
1714
Gedrukt.
In het Latijn.
- 437** *Historische verhandeling van het gesag over de militie van den Staat der Vereenigde Nederlanden*, door Mr. Simon van Slingelandt, raadpensionaris van Holland, met twee verhandelingen over de militaire jurisdictie.
1e helft 18e eeuw 1 deel
Afschrift.
Oningebonden.
- 439** *Consideratiën over den Staat der Nederlandsche Oost-Indische Maatschappij*, door de heeren Gustaaf Willem baron van Imhoff, Elias de Haze en Mr. Isaac van Schinne aan Bewindhebbers, ingeleverd den 24sten November 1741. 1 deel
1741
Afschrift.
- 260** "Hollandsche Bedenckingen over een gedeelte van de materie der manier van procederen in crimineele zaken en speciaaljk van de proceduren die bij ons genaamd zijn extra-ordinaris beleid te werden". 1 stuk
1744
Afschrift.
- 261** Brieven van E. Hollebeek en P. Chevallier, hoogleeraren te Groningen, aan ds. Westerbaen.
28 September 1754 en 28 Februari 1759 2 stukken
- 399** Aanteekeningen over Johan van Oldenbarnevelt, copieën van minuut-brieven van Oldenbarnevelt, correspondentie over een afschrift van zijn verhooren, vervaardigd door den raadpensionaris Gillis en aangeboden door baron van Westreenen aan den Minister van Binnenlandsche Zaken, en aanteekeningen van Willem van der Pot te Rotterdam aan zijn neef A.A. van der Meersch, Remonstrantsch Hoogleeraar te Amsterdam over de afstamming van Maria van Utrecht.
1764-1838 1 omslag
- 262** Missive van D. Rooleeuw l'Epie te Enhuizen over te Hem gepleegde paapsche stoutigheden, met bijlagen.
13 Mei 1769 5 stukken
- 263** Brieven van N. Bondt, advocaat te Amsterdam, aan A. Heekenhoek, advocaat te 's-Gravenhage.
26 Januari 1770 en 1 September 1771 2 stukken
- 264** Brief van Petrus Camper, hoogleeraar te Franeker, aan een onbekende.

-
- 24 Juni 1774 1 stuk
- 265** Gedichten aan Pieter Vreede door Pieter van den Bosch en J. de Kruijff, Maart 1775-10 Augustus 1778, en brief van J. le Francq van Berkheij aan Pieter Vreede, 21 Maart 1799.
1775-1799 4 stukken
- 266** Translaat-instructie voor de gezamentlijke Justitie-Collegiën van het Koninkrijk Pruisen.
28 December 1779-3 Februari 1780 1 stuk
Gedrukt.
- 438** Stukken overgegeven aan den Hoogen Zeekrijgsraad gehouden te 's-Gravenhage in het jaar 1780, tot onderzoek van het gedrag van den schout bij nacht graaf van Bylandt in de rencontre met het esquader onder den Engelschen commandeur Fielding op 30 en 31 December 1779.
1780 1 deel
Afschrift.
- 267** Brief van C. Nozeman aan Prof. A.A. van der Meersch, met bijlage.
18 October 1780 2 stukken
- 268** Brief van Lodewijk Ernst, hertog van Brunswijk-Wolfenbittel, aan een onbekende.
30 September 1781 1 stuk
- 384** *Ordonnantie, Edict en Gebod op het stuk van de Crimineele Justitie in de Nederlanden.* In dato 9 July 1570. Gepubliceerd te Middelburg 2 October 1570. .
18e eeuw 1 omslag
Gedrukt en kopie in handschrift.
- 385** Reglement en Ordonnantie op de Crimineele Justitie, en den stijl van procederen in crimineele zaaken voor den gerechte van 's-Hertogenbosch.
19 april 1791 1 stuk
Gedrukt.
- 269** Brief van M. van Marum, secretaris der Hollandsche Maatschappij van Wetenschappen, aan G.A. Taets van Amerongen van Schalkwijk.
8 Februari 1795 1 stuk
- 270** Minuut-brief van Johan Meerman aan Bavius Voorda, hoogleeraar te Leiden, met antwoord van dezen.
8 Februari 1795-10 Februari 1795 2 stukken
- 271** Brieven van admiraal Jan Willem de Winter aan een lid van het Comité de Marine (Juni 1796), aan den commandeerenden officier ter reede van Texel (3 Februari 1807), aan generaal Molitor.
(9 September 1811) 3 stukken
- 272** Brieven van Rutger Jan Schimmelpenninck aan Joseph Bonaparte (3 Januari 1802), aan Talleyrand (28 Februari 1802, copie) en aan Apostool.
(13 April 1804) 4 stukken
- 273** Brief van J.H. van Swinden te Amsterdam aan W.R. Schultens te Warmond.
16 September 1803 1 stuk

-
- 274** Brieven van Koning Lodewijk Napoleon, van Travers graaf van Jever, van Dumonceau en van den hertog van Cadore aan W.O. Bloys van Treslong, aide de camp van Lodewijk Napoleon, later vice-admiraal in Franschen dienst.
4 Augustus 1806-10 Maart 1812 11 stukken
- 275** Brieven van Herman Willem Daendels aan den controleur-generaal der financiën in Oost-Friesland van Riemsdijk (7 November 1806), en aan den advocaat Malecotius (11 Mei 1814).
[1806, 1814] 2 stukken
- 276** Brieven van C.A. Ver Huell, J.E. Lewe, J.W. Janssens, Cambier, J.H. van Kinsbergen, M. van der Goes en Dumonceau aan Dirk van Hogendorp.
12 December 1806-1 Juli 1807, 12 stukken
- 277** Missive van M. van der Goes, minister van Buitenlandsche Zaken onder Koning Lodewijk, aan Bignon, lid van de administratie der veroverde landen te Berlijn.
3 April 1807 1 stuk
- 278** Brief van Willem Frederik, prins van Oranje, aan het kantoor P. en C. van Notten en Co. te Amsterdam.
19 Januari 1808 1 stuk
- 279** Brieven van R.H. Arntzenius en R.W. Tadama aan Adrianus de Bas, procureur te 's-Gravenhage.
30 Juli 1808-27 October 1808 2 stukken
- 280** Brieven van Koning Lodewijk Napoleon aan Bernadotte (22 September 1808) en aan W.F. Röell (23 Mei 1810).
[1808, 1810] 2 stukken
- 281** Brief van F. van Leyden van Westbarendrecht aan ds. Reich te Leiden.
18 Maart 1811 1 stuk
- 282** Brief van O. van Bylandt Marienweerd aan Schonck, raadheer in het Keizerlijk Gerechtshof in Den Haag.
14 October 1811 1 stuk
- 283** Brief van D.J. van Lennep aan J.H. van Kinsbergen.
26 November 1812 1 stuk
- 284** Brieven van J.H. van Kinsbergen, P. de Wacker van Zon en D. Hooft aan H.J. baron van Loë op den Ulenpas bij Doesburg, lid der ridderschap van Gelderland.
14 Maart 1813-2 April 1819 5 stukken
- 285** Brief van generaal C.F. de Jonge aan B.H. Bentinck van Buckhorst, commissaris-generaal van oorlog, over de expeditie tegen Woerden op 24 November 1813, met bijlage.
22 Maart 1814 3 stukken
- 286** Dienstbericht aan C.A. ver Huell, vice-admiraal in Franschen dienst.
7 April 1814 1 stuk
- 287** Brieven van J.H. van Kinsbergen aan L. Serrurier.

-
	1 November 1814 en 7 December 1817	2 stukken
288	Gedicht van H. Bosscha "in effigiem J.H. van Kinsbergen", met vertaling van M.C. van Hall. 1815	1 stuk
289	Brieven van baron d'Albaing van Giessenburg aan een onbekende dame te 's-Gravenhage. 1 Juli 1816-22 October 1816 Afschrift.	1 stuk
290	Missive van A.W.C. van Nagell aan generaal Alava, gezant van Spanje te 's-Gravenhage. 2 April 1819	1 stuk
291	Brief van den burggraaf du Bus de Ghisignies aan den minister van Binnenlandsche Zaken, De Coninck. 25 Juni 1820	2 stukken
292	Brief van prins Frederik der Nederlanden aan zijn secretaris C.J. van Assen, met enveloppe. 25 Juni 1820	2 stukken
293	Stukken betreffende Gustaaf IV Adolf van Zweden, zich later genoemd hebbende graaf van Holstein-Gottorp. 2 December 1825-3 Januari 1826	4 stukken
294	Brief van F.A.A.C. van Lynden van Sandenburg aan F.G. van Lynden van Hemmen. 28 December 1825	1 stuk
295	Brief van H.J. baron van Loë aan M.C. van Hall. 16 Januari 1826 Gedrukt.	1 stuk
296	Prospectus van het werk <i>Monumens de Rodes, dédié à S.M. le Roi des Pays-Bas par le colonel Rottiers</i> , Bruxelles. 1828 Gedrukt.	1 stuk
297	Marron, Essai sur l'histoire de la littérature neerlandaise par J. de 's-Gravenweert. Extrait de la Revue Encyclopédique. September 1830 Gedrukt.	1 stuk
298	Cachet en handteekening van Henri V duc de Bordeaux, met bijbehorende stukken. Januari 1833	3 stukken
299	Stukken betreffende Don Carlos en de aangelegenheden van Spanje. 1834-1835	4 stukken
404	Aantekeningen, nota's en missiven over het geslacht De Groot, de familiepapieren en de "kist". 1839-1843	1 omslag

- 300** Journal de la Haye van 29 Augustus-2 September 1842 met feuilleton van Jules Janin: "le Roi".
[1842] 4 stukken
- 301** Prospectus van het werk *Recueil de mille Autographes*, Anvers.
1843
Gedrukt. 1 stuk

B. MARIA THEODORA VAN DER MEERSCH (1771 - 1855)

Maria Theodora van der Meersch, geboren 5 september 1771 te 's-Gravenhage en overleden 8 april 1855 te 's-Gravenhage, was de echtgenote van C.F. van Maanen.

303

Herinnering aan het 25-jarig bestaan van het departement Voorburg der
Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, aangeboden door H.J. Caan.
10 October 1849

1 stuk

C. JOHANNES VAN MAANEN (1738 - 1795)

Johannes van Maanen, overleden 24 februari 1795, was advocaat, later raadsheer in het Hof van Holland, en vader van C. F. van Maanen. Hij was gehuwd met Maria van Overzee.

- 389** Deductie, den Hoogen Raad overgegeven uit de naam van Johannes van Maanen, advocaat te 's-Gravenhage, als last en procuratie hebbende van Maria van Maanen, Gerard van Maanen, Med., wonende te 's Hage.
1766 1 omslag
Gedrukt en handschrift.
- 6** Brieven van Gerard Hoyer, advocaat-fiscaal van de gemeenelandsmiddelen van Holland.
16 Maart 1781, 6 November 1783, 8 Februari 1790 3 stukken
- 7** Requesten voor de gezamenlijke koornmolenaars, bemalende de vijf koornmolens van Den Haag, aan het Hof van Holland.
1791 2 stukken
- 8** Brief van J. van Maanen aan "Mejuffrouw en Nicht...".
21 Maart 1793 1 stuk
- 9** Aanstelling van J. van Maanen tot raadsheer in het Hof van Holland.
7 Februari 1795 1 stuk

D. GUILLIAM VAN DER MEERSCH (1732 - 1809)

Guilliam van der Meersch, geboren 18 maart 1732 te Amersfoort en overleden 18 april 1809 te 's-Gravenhage, was advocaat, later advocaat-fiscaal en procureur-generaal bij het Hof van Holland (1795-1802) en bij het Departementaal Gerechtshof van Holland (1803-1808), en schoonvader van C.F. van Maanen.

- 10** Brieven van P. J. van Berckel, Lyonet, A. Perrenot, P. Hartog, N. Smallenburg, A.C. de Malnoë, J. Spoors.
7 juli 1773-1798 9 stukken
- 11** "Generale Reflexiën over de Compositiën, door Mr. G. v.d. M."
2e helft 18e eeuw 1 stuk
Afschrift.>

E. JOHAN FRANS VAN DER MEERSCH (1776 -1827)

Johan Frans van der Meersch, geboren 27 oktober 1776 te 's-Gravenhage, overleden 5 juli 1827 te 's-Gravenhage, was zwager van C.F. van Maanen.

Hij studeerde rechten te Leiden. Hij was aanvankelijk advocaat te 's-Gravenhage, werd na 1799 advocaat voor de fiscaals over de middelen te water en over de middelen te lande. In 1814 werd hij landsadvocaat aangesteld. In 1823 werd hij raadsheer in het Hoogerechtshof te 's-Gravenhage.

302

Brieven van R.H. Arntzenius, J.H. van der Palm, R.W. Tadama, P.A. Brugmans, A.R. Falck, J.D. Meijer e.a..

30 September 1803-1 Maart 1815

24 stukken

F. GUILLAUME ADRIEN GÉRARD VAN MAANEN (1801 - 1871)

Guillaume Adrien Gérard van Maanen, geboren te 's-Gravenhage 5 maart 1801, overleden te 's-Gravenhage 25 november 1871, was zoon van C.F. van Maanen. Hij was in 1827 gehuwd met Wilhelmina Johanna Bakker (1805-1885).

Hij studeerde rechten te Utrecht. Hij was aanvankelijk enkele jaren advocaat te 's-Gravenhage en werd in 1826 rijksadvocaat en substituut-officier bij de rechtbank van eerste aanleg te Groningen. Op 27 juli 1833 werd hij benoemd tot advocaat-generaal bij het Hooggerechtshof te 's-Gravenhage, en sinds mei 1838 bij de Hoge Raad der Nederlanden. Kort na zijn plaatsing te 's-Gravenhage werd hij benoemd tot secretaris van de commissie van redactie eener nieuwe wetgeving en in 1841 bovendien tot secretaris van de commissie tot herziening van het strafrecht en de rechtspleging der land- en zeemacht. In 1846 verkreeg hij ontslag als secretaris. Van 1845 tot 1871 was hij procureur-generaal bij de Hoge Raad.

F.1 SECRETARIS DER COMMISSIE TOT DE REDACTIE DER NATIONALE WETGEVING, 1836-1842

- 382-383** Stukken behorend tot het archief der Commissie van redactie voor de nationale wetgeving.
1832-1842 2 pakken
Op de eerste portefeuille stond met de hand van G. A.G. van Maanen geschreven: "Archief der commissie van redactie van de Nederlandsche wetgeving" en daaronder met potlood: "Strafregt". Op de tweede portefeuille behalve de handteekening: "Discussiën der commissie van redactie en stukken, welke later wellicht nog van belang kunnen zijn".
- 382** correspondentie, 1832, 1836-1842.
383 memories en ontwerpen, 1836-1840.
- 368** Revisie van het Wetboek van Koophandel. Volledige verzameling officieele stukken, nl. voorgedragen wetten, nieuwe redactie, aanmerkingen der afdelingen, antwoorden op de aanmerkingen, verslagen der centrale afdeling en adviezen. Met bladwijzer.
1834-1837 1 band
Gefolieerd 1-385.
- 369** Wet bepalende de verandering van art. 12 der Wet op de Regterlijke organisatie en het beleid der Justitie. Volledige verzameling officieele stukken, nl. voorgedragen wetten, nieuwe redactie, aanmerkingen der afdelingen, antwoorden op de aanmerkingen, verslagen der centrale afdeling en adviezen.
1842-1843 1 omslag
- 370** Officieele stukken betreffende de Wet houdende nadere bepalingen omtrent de Regterlijke organisatie.
1843 1 omslag
- 307** Revisie van het wetboek van burgerlijke regtsvordering. Volledige verzameling officieele stukken, nl. voorgedragen wetten, nieuwe redactie, aanmerkingen der afdelingen, antwoorden op de aanmerkingen, verslagen der centrale afdeling en adviezen, met bladwijzer.
1 Februari 1837-5 Mei 1837 1 band
gefolieerd 1-409.
- 371** Wet tot intrekking en vervanging van den zesden titel van het Tweede boek van het Wetboek van Burgerlijke Regtsvordering. Volledige verzameling officieele stukken, nl. voorgedragen wetten, nieuwe redactie, aanmerkingen der afdelingen, antwoorden op de aanmerkingen.
1843 1 omslag

- 373** Wet houdende bepalingen wegens den Overgang van de vroegere tot de nieuwe wetgeving en Wet houdende afschaffing der nog in werking zijnde wetboeken etc. en revisie der Transitioire wet. Volledige verzameling officieele stukken, nl. voorgedragen wetten, nieuwe redactie, aanmerkingen der afdeelingen, antwoorden op de aanmerkingen, verslagen der centrale afdeeling en adviezen. Met bladwijzer en ingeplakt verslag van eene rede van Donker Curtius.
1828-1837 1 band
Gefolieerd 1-104.
Zie ook inv.nr. 364.
- Wet tot aanvulling der bepalingen omtrent de enkele en misdadige bankbreuk. Volledige verzameling officieele stukken, nl. voorgedragen wetten, nieuwe redactie, aanmerkingen der afdeelingen, antwoorden op de aanmerkingen, verslagen der centrale afdeeling en adviezen. Met bladwijzer.
1836-1837
Gefolieerd 1-19.
Samengebonden in één band met inv.nr. 373.
- 374** Wet houdende wijziging der bepalingen wegens den overgang van de vroegere tot de nieuwe wetgeving en Wet tot tijdelijke aanvulling der bepalingen omtrent de enkele en misdadige bankbreuk.
1836-1837 1 omslag
Deze stukken komen ook in inv.nr. 373 voor.
- 310** Revisie der wetboeken van strafvordering en op de zamenstelling der regterlijke magt. Volledige verzameling officieele stukken, nl. voorgedragen wetten, nieuwe redactie, aanmerkingen der afdeelingen, antwoorden op de aanmerkingen, verslagen der centrale afdeeling en adviezen, met bladwijzer.
1834-1836 1 band
gefolieerd 1-259.
- 375** Proeve eener ontwikkeling van het beginsel van het Strafrecht uit het denkbeeld van wet. Handschrift van het lid der commissie van redactie Van Asch van Wijck.
1837 1 omslag
- 312** Wetboek van strafrecht. Indiening, toelichting, onderzoek en wijziging der ontwerpen. Volledige verzameling gedrukte stukken.
23 October 1839-14 December 1844 52 stukken
- 313** Wetboek van strafrecht. Indiening, toelichting, onderzoek en wijziging van het ontwerp. Volledige verzameling officieele stukken, nl. voorgedragen wetten, nieuwe redactie, aanmerkingen der afdeelingen, antwoorden op de aanmerkingen, verslagen der centrale afdeeling en adviezen.
8 Februari 1847-21 October 1847 164 stukken
- 376** Revisie van het Burgerlijk Wetboek. Volledige verzameling officieele stukken, nl. voorgedragen wetten, nieuwe redactie, aanmerkingen der afdeelingen, antwoorden op de aanmerkingen, verslagen der centrale afdeeling en adviezen. Met bladwijzer.
1832 Juni 5-1833 Juni 12 1 band
Gefolieerd 1-362.
- 377** Officieele stukken betreffende wetten tot vernieuwing van artt. 1, 2 en 3 der wet van 3 November 1830 tot opheffing van den exeptioneelen regtstoestand van het

- hertogdom Limburg en op het stuk der conflicten.
1837-1842 1 omslag
- 378** Wet op het Tarief van justitiekosten en salarissen in burgerlijke zaken. Ontwerpen en memorie van toelichting.
1838-1843 1 omslag
- 379** Ontwerp, memorie van toelichting en afdeelinverslagen van de Wet betreffende de regtsmagt van de hoogheemraadschappen, dijk- en polderbesturen.
1841 1 omslag
- 380** Wet betreffende het notarisambt. Volledige verzameling officiële stukken, nl. voorgedragen wetten, nieuwe redactie, aanmerkingen der afdeelingen, antwoorden op de aanmerkingen, verslagen der centrale afdeling en adviezen.
1842 1 omslag
- 381** Wet op de boedelscheidingen, rakende de minderjarigen. Volledige verzameling officiële stukken, nl. voorgedragen wetten, nieuwe redactie, aanmerkingen der afdeelingen, antwoorden op de aanmerkingen, verslagen der centrale afdeling en adviezen.
1843 1 omslag
- F.2 SECRETARIS DER COMMISSIE VAN REDACTIE VOOR DE MILITAIRE WETGEVING, 1841-1846**
- 314** Stukken bijeengebracht door G.A.G. van Maanen als secretaris van de commissie van redactie voor de militaire wetgeving.
1841-1845 143 stukken
- F.3 PARTICULIER**
- 315** Voorlezing van G.A.G. van Maanen "over het al of niet bestaan hebben van heimelijke Westphaalsche gerichten in het Sticht van Utrecht".
31 Mei 1831 1 stuk
- 316** Brieven aan G.A.G. van Maanen.
23 October 1818-6 November 1867 163 brieven in 1 band
Met inhoudsopgaaf.
- 65** Brieven geschreven door de hoogleeraren J de Bosch Kemper en B. D. H. Tellegen, en door Jhr. Elout van Soeterwoude, aan G. A. G. en C. F. Th. van Maanen naar aanleiding van het gebruik van de stukken betreffende het ontstaan van de Grondwet van 1814, afkomstig van hun vader.
31 Juli 1866-21 April 1877 6 stukken
Het betreft de inv.nrs. 60 en 61.
- 76** Brieven geschreven door de hoogleeraren J. de Bosch Kemper en B. .D. H. Tellegen, en door Jhr. Mr. Röell, aan G. A. G. en C. F. Th. van Maanen naar aanleiding van het gebruik van de stukken betreffende het ontstaan van de Grondwet van 1815, afkomstig van hun vader.
10 Augustus 1866-1 Augustus 1887 6 stukken
Het betreft de inv.nrs. 70-73.

G. FRANS VAN LIMBORCH (1679 - 1765)

Frans van Limborch, geboren 11 juni 1679 te 's-Gravenhage, overleden op 20 september 1765 te 's-Gravenhage, was advocaat-fiscaal der domeinen van Holland. Hij liet een belangrijke verzameling van handschriften na.

Zie ook het archief 3.20.38 Van Limborch/Van der Craght.

- 395** Aantekeningen van F. van Limborch over de rechten met betrekking tot handel en zeevaart tusschen Nederland en Spanje.
1715 1 omslag
Auctienummer 549.
- 1** Brieven van C. A. Duker te Utrecht, 19 juli 1717, en van B. Huydecoper te Amsterdam.
20 November 1734 2 stukken
- 2** Stukken betreffende de samenstelling van het Groot Charterboek van Holland door Frans van Mieris.
1743-1759 70 stukken
Bevat:
- Brieven van Frans van Mieris te Leiden over het Groot Charterboek van Holland. 30 December 1743-6 Mei 1759
  - Aanteekeningen van den raadsheer Pauw op het Groot-Charterboek van Van Mieris.
  - Aanteekeningen omtrent de graven van Holland, 869-1203.
  - Lijst van oorkonden der graven van Holland, naar de jaren en dagen gerangschikt (869-1327, in de hand van Van Mieris).
  - Lijst van oorkonden der graven van Holland, "van welke zoo het schijnt, eenige ontbreken aan F. van Mieris."
  - Aanteekening omtrent de nonnen van Oudewater, die sedert in het klooster Marienpoel onder Oegstgeest gewoond hebben" (in de hand van Van Mieris).
- 3** Naspeuringen omtrent het door de stadhouders van Holland uitgeoefende recht van gratie, door Mr. Frans van Limborch, met bijbehorenden brief van Pieter Steyn.
25 Maart 1752 4 stukken
- 4** Concept-request van de Directeuren der Hollandsche Maatschappij van Wetenschappen aan de Staten van Holland, met bijbehorenden brief van Pieter Steyn.
(1752) 5 stukken

H. MARTINUS VAN DER CRAGHT (1730 - 1803)

Martinus van der Craght, geboren 10 oktober 1730, overleden 15 januari 1803, was sinds 1765 advocaat-fiscaal der domeinen van Holland. Hij was een kleinzoon van Frans van Limborch. Zie ook het archief 3.20.38 Van Limborch/Van der Craght.

- 5** Brieven van P.H. van de Wall te Dordrecht, 5 November 1771 en 13 October 1775, van P. Burman te Amsterdam, 27 Maart 1773, en van Frans van Limborch van der Craght, 24 Februari 1775, met minuut-antwoord op den tweeden brief van P. H. van de Wall. [1771-1775] 5 stukken

BIJLAGEN

CONCORDANTIE VAN OUDE INVENTARISNUMMERS NAAR DE HUIDIGE

Het archief van Van Maanen is samengevoegd. Het bestond oorspronkelijk uit vijf afzonderlijk genummerde onderdelen.

Oorspronkelijke kenmerken	Latere kenmerken	Huidige inv.nrs.
Aanwinst 1886 A nr. 9 a-m	2.21.114 / 2.21.114.01 inv.nrs. 1-15	384-398
Aanwinst 1895 LXXII nrs. 1-6	2.21.114 / 2.21.114.01 inv.nrs. 16-21	399-404
Aanwinst 1886 ongenummerd	2.21.114 / 2.21.114.01 inv.nr. 22	2.14.03 inv.nr. 466
Aanwinst 1895 LXI nrs. 1-35	2.21.004.18 / 2.21.114.02 inv.nrs. 1-35	405-439
Aanwinst 1900 nrs. 1-316	2.21.004.01 / 2.21.114.03 inv.nrs. 1-316	1-316
Aanwinst 1915 nrs. 33a-313g	2.21.004.02 / 2.21.114.04 inv.nrs.33a-313g	317-383
Aanwinst 1920 nrs. 1-158	2.21.004.05 / 2.21.114.05 inv.nrs. 1-158 ¹	443-472
Aanwinst 1920 nrs. 159-160	2.21.004.05 / 2.21.114.05 inv.nrs. 159-160	440, 441
Aanwinst 1936 V	2.21.004.05 / 2.21.114.05 inv.nrs. 161	442

1 Dit archiefdeel is slechts gedeeltelijk opgenomen.